

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHORA 3
PENGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. KÖL-
FÖLDRE A KÉTSZERESÉRE. — MEGJELENIK HETFO KIVÉTELELVÉL MINDEN NAP.
KIADÓ: A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS

SZERKESZTŐSEG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZAM. TELEFONSZÁM:
10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. PÓRKIADÓ-
HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. PÓRKIADÓ-
HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 575.

A szó és a tett

Hosszu napokig tartott, amíg elszánt buzgalommal és lelkiismeretességgel keresztülrágtuk magunkat a fővárosi és vidéki sajtó impozáns husvét-i számainak papirhegyén. De most már, öt nap távlatából vége az ünnepi vezércikkek zsolozsmáinak s elszakadoztak a husvét-i cikkek lapjai. Mi marad ünnep utánra az ünnepi áhitatból, hová fakulnak a legtavaszi szavak s hol hül ki a legforróbb fogadkozás? Ünnepek esője hiába hull a hétköznapok legszomjasabb mezejére, a talaj nem lesz puhább s édesebb, bővebb természet nem ígér. Az élet ott folytatódik, ahol a beköszöntött ünnep a fáradt kézből kivieszi a kapanyelet, a kalapácsot, vagy az írótolat. És az étellel folytatódik minden gonosz ereje és romboló hatalma is az életnek; az élet még csak nem is szűrő, hogy megtisztítsa a gondolat vizeit s a zavaros folyadék vértörmekeit és mérgező szennyeit kiválassa az élet áldott, szent, termékenyítő italából.

Milyen szent dolog lenne, ha a köznapokon mindenki úgy cselekedne, ahogy az ünnepnapokon beszél. Ha mindenki azon fáradozna, hogy a közömböség és gonoszság sziklájából feltámadjon az élet nagy igazsága s a szeretet vezekelhessen le azoknak a bűnét, akik a gyalázat, a nyomor és szegénység keresztfájára szegezték fel az emberiséget. Ha csak egyetlenegy husvét-i cikk szavai válnának valóra az egyik husvétól a másikig! Ha csak egyetlenegy husvét-i prédikátor élne azok szerint a princípiumok szerint, melyeknek husvét ünnepén hangot adott!

Az ünnepi szavak s a hétköznapi cselekedetek között irtozatossá válnak a szavak. A szavak kongnak, bongnak, a szavak szállnak a levegőben, a szavak pillangói röpdöcsnek az egyik lélek ágáról a másik lélek lombjai közé, a szavak szebben dalolnak, mint a pacsirta és magasabba szállnak, mint a sas — de csak szavak maradnak, pusztá levegő, üres árnyék, játék és narkotikum marad a szó, ópium, amiből édes bódulatot lehet szívni, ha a szavak csengése megett nem áll az elhatározás ércfedezete és a cselekedetek hitelezése. Hiába figyeljük, hogy a szavak bimbói mikor bontják ki szirmukat s mikor érnek már tápláló gyümölcse. Amit szavaktól kaphattunk, óh, abban volt részünk már elég. Vigasztalták és csitították a lázadót, megnyugtatták a kétségbeesettet, a tulvilági élet örömeivel altatgatták el az élet szenvedéseit — ám a lélek már gyanakvóvá lett s a szavak után cselekedeteket is vár s a ma fekete kenyérét is kezdi többre becsülni a holnapra ígért hófehér kalácsnál.

Hiába szólaltak meg a husvét-i harangok, ha a feltámadásnak csak a szimbolumát ünnepli az emberiség, de semmit nem tesz meg annak érdekében, hogy a szimbolumból valóság váljon, ha megelégszik azzal, hogy husvét ünnepe csak pihenő legyen s nem vízi magával husvét tanulságait az elkövetkező hétköznapokra. A husvét szimbolumát csufolják meg azok, akik megelégednek a lélek weekendjével s nem törekszenek arra, hogy mindennapi kenyérré váljon a husvét-i tanítás s a husvét igazsága. Nem elég ünnepe! Alkotni is kellene, teremteni is kellene, fáradozni és munkálkodni, elvetni a gondolat magvait, művelni a termő talajt a jobb jövő elé, hogy ne csak a frázisok pipacsa legyen az aratás.

Örök vándorok vagyunk s az illúziók hamubasúlt pogácsait hordozzuk tarisznyánkban. Hiába tudjuk mindezt, ha csilingel az ünnep, mégis áhitattal és gyer-

meki reménykedéssel nézünk újra elébe. Hátha egyszer nemcsak emlékezni kell a csodára, hanem — numen adest — a csoda végbemegy előttünk. A csoda

végbemegy s az írók, a szókokok s a politikusok majd egyszer igaznak fogják tartani azt, amit mondanak s egyszer majd hozzá is fognak annak megvalósí-

tásához, amivel az ünnepet köszöntik. Ha „lesz majd egyszer ünnep a világon”, akkor lesz, amikor az ünnepi szavakból köznapi cselekedet válik.

A miniszterelnök közbelépését kérte a polgármester az egyetemi munkálatok azonnali megindítása érdekében

Debrecen hiába fizet, a munka még sem indult meg — A népjóléti miniszternél a kórházi átalakítást sürgeti a polgármester

Megírta a *Debreceni Független Ujság*, hogy a városi tanács szerdai értekezletén dr. Vársány István polgármester szótvetette, hogy az állami közmunkák tekintetében Debrecen nemcsak Budapesttel, hanem a többi vidéki várossal szemben is el van maradva. Pedig *soha nagyobb szükség nem volt állami közmunkákra, mint épen most, amikor a munkanélküliség igen nagy, a magángazdaság a nehéz viszonyok következtében nem vállalkozik, a városnak a beruházásokra szánt kölcsönei pedig fel vannak használva.* Épen ezért a polgármester szükségesnek tartotta, hogy a törvényhatóság felrótó intézzen a miniszterelnökhöz, rámutatva a nagy munkanélküliségre és arra, hogy Debrecen az állami közmunkák tekintetében nagyon el van maradva és kéri, hogy a legközelebbi állami beruházási programba vegyék fel az összes, Debrecenben tervezett állami munkát, amelyeknek a megvalósítása eddig még nem történt meg.

Vársány István dr. polgármester csütörtökön ebben az ügyben három levelet intézett a kormány tagjaihoz, mindhárom levélben kérve az állami munkáknak Debrecenben való sürgős megindítását. A polgármester főképpen az egyetemi építkezést szorgalmazza, hiszen ez az egyetlen olyan nagyszabású közmunka, amely segíthetne bizonyos mértékig a most már nyomasztó munkanélküliségen.

A népjóléti minisztertől a kórházi munkák megindítását kéri a polgármester.

Vass József népjóléti miniszterhez intézett levélben a polgármester rámutat arra, hogy az állam a Debrecenben tervezett munkákat nem indította meg, a munkanélküliség pedig állandóan sürgeti a munkáhozjutást. Hivatkozik arra, hogy a népjóléti miniszternek is az a törekvése, hogy a munkanélküliséget min-

kaalkalomhoz juttassa, kéri tehát, hogy a miniszter a kórházátalakítási munkák vállalatbaadása és a megbízandó vállalkozók által a munkák azonnali megindítása érdekében intézkedjék. Kéri egyben a polgármester azt is, hogy a vállalatbaadásnál vegyék tekintetbe a debreceni vállalkozók ajánlatait.

A kultuszminiszterhez az egyetemi építkezését.

Másik levelet gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszterhez intézett a polgármester. Ebben a levélben hivatkozik arra, hogy az egyetemi építkezés kívül más nagyobb munka, ahol tömegesebben lehetne munkásokat alkalmazni, Debrecenben nincsen és felhívja a miniszter figyelmét arra, hogy két hét alatt Debrecen város 200.000 pengőt folyósít az egyetemi építkezés céljára, ennek ellenére azonban a munka még nem indult meg. Ezért kéri, hogy a miniszter haladéktalanul utasítsa az építkezést a munka azonnali megnyitására és közli azt is, hogy a munkanélküliség miatti izgalom már olyan stádiumba jutott, hogy esetleges komolyabb fejleményektől is félni lehet.

A miniszterelnök közbelépésért.

Végül Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkárhoz írt hosszabb levelet dr. Vársány István polgármester, kérve az ő és általa gróf Bethlen István miniszterelnök közbelépését az egyetemi építkezés ügyében, mert — mint írja — a kultuszminisztérium illetékes szervei után ebben az ügyben eddig semmiféle eredményt elérni nem tudott. Elmondja a polgármester, hogy márciusban dr. Hadházy Zsigmond főispánnal együtt tárgyalt a kultuszminiszterrel az egyetemi építkezés ügyében és akkor arról értesült, hogy az építkezés április 19-ike körül házikezlelésben megindul, mivel a vállalkozó a munkák továbbvitelére képtelen.

A Titán-sajtóperben a tábla két hónapi fogházra emelte fel a vádlott ujságíró 2000 pengős törvényszéki büntetését

Az ujságíró védője nyíltan hangoztatta, hogy az a két miniszteri tanácsos, akinek vallomása perdöntő volt a törvényszék előtt, a legfontosabb körülményeket elhallgatta — „A belügyminiszter nemcsak hivatalos hatalmával élt vissza, hanem az államkincstárt is jelentékenyen megkárosította”

Budapest, április 24.
Az ítéletábráta Gadó-tanácsa ma kezdte meg Seitovszky Béla belügyminiszter Titán-sajtóperének fellebbviteli tárgyalását. Seitovszky Béla belügyminiszter — mint ismeretes — rágalmozás címén sajtóperet indított Szokoly Endre hírlapíró ellen, aki a „Magyarság”-ban a dagályucai rendőri lakótelep építésével kapcsolatban éles támadást intézett ellene. A büntető törvényszék Török-tanácsa a múlt év decemberében több tárgyaláson foglalkozott az ügyvel és december 30-án hozta meg ítéletét, amelyben Szokoly Endrét bűnösnek mondotta ki rágalmozás vétségében és

a hírlapíró az enyhítő körülmények figyelembe vételével kétezer pengő pénzbüntetésre ítélt.

Az ítélet ellen egy a vád, mint a védelem fellebbezést jelentett be.

A mai táblai tárgyaláson dr. Soóky József táblabíró referálta az ügyet. A vádat dr. Kéhlér Béla főügyész képviseli, a védelmet ismét dr. Halász Lajos ügyvéd látja el.

Az iratok ismertetése után Kéhlér főügyész mondta el vádbeszédét, amelynek során fogházbüntetés kiszabását kérte a vádlott hírlapíróra.

Halász Lajos dr. ny. miniszteri tanácsos, Szokoly Endre védője

emelkedett most szólásra:

— Méltóztassanak megengedni, hogy minden hangulatkelető bevezetés helyett mindjárt rámutassak az elsőbíróság sorozatos tévedéseire, amelyek a vádlott elítéléséhez vezettek.

— Az elsőbíróság elítelő ítélete két tanak, Vay Kázmér és Trux Lajos dr. miniszteri tanácsosoknak esküvel megerősített vallomásán nyugszik főként. Ez a két miniszteri tanácsos ugyanis azt vallotta, hogy a Dagály ucai rendőri lakótelep telkének megvásárlása, valamint

a lakóházak felépítésére vonatkozó belügyminiszeri intézkedéseket az arra hivatott hivatalos apparátus utján, annak minden befolyásolása nélkül, rendes hivatalos úton kezdeményezték és hajtották végre.

— Mielőtt szembenézünk a kérdéssel, hogy a belügyminisztériumban miképpen folyik le ilyen nagy ügy tárgyalása „rendes, hivatalos úton”, szükségesnek tartom elmondani, hogy

1929. december 31-én egy nappal az elsőbíróság előtt lefolyt főtárgyalás után megjelent nálam a belügyminisztérium egy magasállású tisztviselője

s a következőket mondta: „A belügyminisztériumnak azok a tisztviselői, akik a Titán építkezési ügy minden részletét ismerik, nem nyugodhatnak bele a törvényszék marasztaló ítéletébe. A törvényszék nem tehet róla, mert nem tudhatja azt, amit most a védő ural közöl, hogy

Vay Kázmér és Trux Lajos miniszeri tanácsosok urak elhallgatták a törvényszék előtt azt a legfontosabb körülményt, hogy a Titán ajánlata is éppen úgy, mint azoké, akikkel a belügyminiszter szóba sem állott, amortizációra, jelzálogkebelezésre és idegen valutára szólott.

— Ez a kijelentés valóságilag konsternált, — folytatta a védő. — A főtárgyalás javarésze ugyanis annak a kérdésnek a tisztázása körül forgott, hogy mi volt az oka annak, hogy a belügyminiszter az elsőrendű építkezési vállalkozókkal, akiknek kész tervük volt, telket is ajánlottak fel és hitelben is hajlandók voltak felépíteni a rendőri lakótelepet, szóba sem állott, ellenben a veszteséges mérleggel dolgozó Titán FAKERESKEDelmi Részvénytársaságra bízta az építkezést.

— A két tanu, Vay és Trux miniszeri tanácsosok a főtárgyaláson a belügyminiszternek ezt az állásfoglalását következőképpen indokolták meg: „Másoktól is kaptunk árajánlatokat, — mondotta Vay Kázmér — de a Titán

Mi volt a Titán eredeti ajánlata és mit valoltak róla a miniszteri tanácsosok?

— Kétségtelen, hogy amikor a bíróság azt állapította meg, hogy a belügyminiszter azért fogadta el a Titán ajánlatát, mert az összes ajánlatok között az övé volt a legelőnyösebb, eldőlt a vádlott sorsa.

Az elnök: Nem engedem ezt a témát folytatni. Pletykálgatásokkal nem lehet bizonyítani.

Halász védő: Kérem, ezek nem pletykák. — Nem engedem ezt tovább folytatni. — hangsúlyozza éles hangon az elnök — ne tessék velem vitatkozni.

A védő felolvassa most

a Titán eredeti ajánlatát,

amely idegen valutára, jelzálogi bekebelezésre és 35 éves amortizációra szól és ehhez a következő megjegyzést fűzte:

— Az itt felolvasott belügyminiszeri aktából kétségtelenül megállapítható, hogy

a Titán ajánlata éppen úgy, mint a többi építőcég ajánlata, jelzálogi bekebelezésre, idegen valutára és amortizációra szól.

Azokat az ajánlatokat pedig Vay Kázmér és Trux Lajos miniszeri tanácsosok éppen említték a körülmény miatt, elvi okokból elfogadhatatlannak mondták.

A főtárgyalási jegyzőkönyvből kétségtelenül megállapítható az is, amit a belügyminiszteri látogatóm közölt velem, hogy

Vay Kázmér és Trux Lajos miniszeri tanácsosok azt a körülményt, hogy a Titán ajánlata is amortizációra, idegen valutára és jelzálogos bekebelezésre szólott, eskü

„A belügyminiszter a kincstár érdekei ellen súlyosan vétett“

— De ezenkívül be tudom bizonyítani azt is, hogy

a bíróság a Vay és Trux miniszeri tanácsosok vallomására alapított megállapításán kívül is többiben tévedett.

Tévedett akkor, amikor kijelentette, hogy a Dagály ucai telekért a belügyminiszter a rendes árat fizette. Telekkönyvi okiratokkal kívánom bizonyítani, hogy

a belügyminiszter súlyosan túlfizette a Dagály ucai telket.

A telekkönyvi iratok ugyanis azt igazolják, hogy Dickmann Jenő, a Titán igazgatója négyszögölenként 3.10 pengőért vette 1921-ben azt a telket, amit most a belügyminiszternek 40 pengőért adott el négyszögölenként.

— De ha még elfogadjuk az elsőbíróság ítéletének azt a megállapítását, hogy a 40 pengős ár előnyös,

GE-VI HARISNYA

ELISMERT LEGJOBB GYÁRTMÁNY

KAPHATÓ KIZÁRÓLAG

SOMOSSY LÁSZLÓ

— CÉGNÉL —

GAMBRINUSZ ÁTJÁRÓ

és

BENYÁTS EMIL

— CÉGNÉL —

PIAC UCCA.

MINDEN PÁRÉRT FELELŐSSÉG!

ajánlata látszott a legkedvezőbbnek, mert a többi ajánlat 25—30 éves amortizációra volt alapítva, a kincstár terhére jelzálogi bekebelezést kívánt, a szükséges kölcsön idegen valutára szólott, ami lehetetlenné tette a megvalósítást.” Trux miniszeri tanácsos ugyanazt mondotta, mint Vay.

— Vallomására mindkét miniszeri tanácsos esküti tette.

ugyhogya az elsőbíróság ítélete a két tanu vallomása alapján a következőket állapította meg: „A Titán ajánlata pénzügyi szempontból azért volt a legelőnyösebb, mert más ajánlatok idegen valutára szólottak, a Titáné ellenben pengőre. A kincstár jelzálogos terhet nem vállalhatott, a Titán ajánlata pedig hitelbe való építésre szólott, jelzálog bekebelezés nélkül.”

alatt tett vallomásukban elhallgatták a törvényszék előtt.

— Minthogy Vay Kázmér és Trux Lajos miniszeri tanácsosok, amikor azt vallották, hogy a Titán FAKERESKEDelmi Rt.-on kívül más építési vállalkozónak a rendőri lakótelep építésére vonatkozó ajánlatai már elvi okokból elfogadhatatlannak voltak, ugyanakkor pedig elhallgatták azt a perdöntő valóságot, hogy a Titán FAKERESKEDelmi cég ajánlata éppen úgy, mint a többiek, 30—35 éves amortizációra, a kincstár terhére jelzálogos bekebelezésre és idegen valutára szólott,

fel kell hívnom a vádhatóság igen tisztelt képviselőjének figyelmét, vajon nem tartaná-e szükségesnek lépéseket tenni annak a tisztázására, hogy Vay Kázmér és Trux Lajos miniszeri tanácsosok vallomására leteti eskü megfelel-e a hivatott perrendtartás 217. §-ában körüírni eskü kritériumainak?

Ezekután a védő folytatta védőbeszédét a terem feszült izgalma között.

— Nem sok szót kell vesztegetnem — ugymond — annak az igazolására, hogy a törvényszék súlyosan tévedett, amikor Vay Kázmér és Trux Lajos esküvel megerősített vallomás alapján megállapította, hogy a belügyminiszteri intézkedést a rendes hivatalos úton hajtották végre.

A törvényszék nem álmodhatta azt, hogy két miniszeri tanácsos eskü alatt tett vallomásával félrevezetheti a bíróságot.

a belügyminiszter a telek megvásárlásánál így is megkárosította a kincstárt.

A minisztertanács arra utasította a minisztert, hogy a Titán egész telekkomplexumát vegye meg négyszögölenként 40 pengős áron. Ezzel szemben

a belügyminiszter csak a telek kétharmad részét vásárolta meg, egyharmad részét megmaradt a Titánnak

és természetesen, hogy miután ott épült a rendőri lakótelep, felverték a megmaradt telek árát és most 100—120 pengővel állnak négyszögölenként.

a belügyminiszter tehát a kincstár érdekei

ellen súlyosan vétett akkor, amikor a minisztertanács utasításától eltérően nem vásárolta meg a telekkomplexumot négyszögölenként 40 pengővel. A belügyminiszternek ez a tényleg a köz kárára történt.

— Ami már most a nyilvános versenytárgyalást illeti, az kétségtelen, hogy nyilvános versenytárgyalást nem tartottak, ezt maga a belügyminiszter is elismerte, viszont elismerte azt is, hogy csak egy „tájékoztató” versenytárgyalást tartottak, a Titán árának ellenőrzésére. De

925 ezer pengős nemzeti ajándék a Titán-nak

— Azt mondja a törvényszék ítélete, hogy a Titánnak a vállalkozásból származó hasznát ezidőszere megállapítani nem lehet. Hát ez tévedés. Megállapítást nyert, hogy

a Titán 925.000 pengőt nyert eddig ezen a vállalkozáson.

Hát, hacsánatoi kérek, 925.000 pengőre nem lehet azt mondani, hogy az nem haszon, mert ez már csakugyan nem haszon, ez valóságos nemzeti ajándék. És talán mégis kifogásolható lehet, hogy a belügyminiszter a mai rendkívül nehéz viszonyok között ilyen kedvezményben részesít egy fakeskedő céget, amelynek ő éveken át igazgatósági elnöke volt.

Igy fejezte be védőbeszédét Halász Lajos dr.

— Minthogy ezek szerint a védelemnek teljesen százszázaléki sikerült beigazolni a cikk valódságát, tiszteltel

kérem a vádlott felmentését.

Oláh Gábor írói jubileumára nagyszabású ünnepélyt rendez a debreceni Ady-társaság

Oláh Gábor, Debrecen nagy költője immár negyedszázada egyik legjelentősebb alakja a magyar irodalmi életnek. — Tehetsége, költészetének értéke nem fér meg egy város, még Debrecen falai között sem, alkotásai országra szólók, mégis Debrecen költője ő. Debrecen nemcsak a születés jogán, nemcsak azért, mert — noha nyílt volna előtte a fővárosban is ut s talán dicsőségesebb is a debreceninél — hűséges szeretettel ragaszkodik szülővárosához s abban éli egész életét, hanem még inkább azért, mert Debrecen is szeretettel ragaszkodik Oláh Gáborhoz s a híres közmondással ellentétben, debreceniek az Oláh Gábor költészetének legjelkesebb tisztelői, írói nagyságának legnagyobb elismerői és legkészségesebb hirdetői.

Oláh Gábor.

Ezt a szerető közösséget évek, évtizedek óta érzi Oláh Gábor is, Debrecen is, mégsem adódott eddig ünnepi alkalom, hogy Debrecen közönsége a nagy költő méltó szeretetét méltó formában kifejezhesse. Ezt a mulasztást igyekszik némileg pótolni a debreceni Ady-társaság azáltal, hogy május 4-i felolvasó ülését a negyedszázada működő Oláh Gábor tiszteletére szenteli, hogy Oláh Gábor költeményeit tolmácsolatja kitünő szavalók és hivatott énekesek által s hogy megszólaltatja magát az ünnepelt költőt is.

Az ünnepély május 4-én, vasárnap este lesz a városi zenecsokla hangversenyteremben. Megnyitó beszédet Ady Lajos, a társaság elnöke fog tartani. Oláh Gábor írói arcképét Boross Ferenc alelnök, a kitünő író és kritikus rajzolja meg ünnepi előadásban. Az ünnepély egyik fődekkessége P. Nagy Zoltánnak, a városi zenecsokla nagytelhetségű művész-igazgatójának Oláh Gábor verseire szerzett dala lesznek, amelyeket Hoór-Tempis Erzsébet fog az ő ragyogó énekművészetével bemutatni. — A szavalókat is méltó módon válogatta ki az ünnepély rendezősege. Az estély főszereplője természetesen maga az ünnepelt költő lesz, aki legújabb műveiből fog felolvasni.

Az Oláh Gábor-jubileum iránt város-szerte máris nagy az érdeklődés.

A Debreceni Független Újságot példányonként vásároló

25 szelvény és 1 pengő

lefizése ellenében egy hónapig használhatja a Debreceni Független Újság szelvény

93

KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁT

ez a „tájékoztató versenytárgyalás” sem volt komoly.

A hat felhívott építész közül az egyik,

Martinek József-cég levegőköbméterenlél 27.10 pengős egységáron akarta felépíteni a rendőri lakótelepet, mégis a Titán kapta meg az építkezést, amely levegőköbméterenként 31.70 pengőt számított.

A belügyminisztérium ezt azzal indokolta, hogy a Titán árában már a kamat is benne van, később kitűnt hogy

a Titánnak a belügyminisztérium — kamatot is fizetett

Ez a kamat a Titánnak nem jár. A 31 pengő 70 filléren megállapodás szerint benne volt már a kamat is. Ha Scheivszky Béla nem belügyminiszter, hanem egy részvénytársaság vezérigazgatója, akkor ezért a tényért nyomban felüligesztették volna vezérigazgatói állásától. Ilyenformán azután

nem 31.70 pengőbe kerül az építkezés levegőköbmétere, hanem 33.60 pengőbe, annak ellenére, hogy a minisztertanács a legnagyobb határozottsággal kimondotta, hogy az építkezési egység 32 pengőnél semmi körülmények között nem lehet több.

A belügyminiszter mégis 33.60 pengőt juttatott a Titánnak, ezzel pedig nemcsak hivatalos hatalmával élt vissza, hanem az államkincstárt is jelentékenyen megkárosította.

A belügyminiszter ur a Titán javára tanúsított kedvezésével teltette magát a törvényeken és így egyedül önmagát okolhatja, ha eljárása súlyos konzekvenciákkal fog járni. A táblának ítéletében oda kell dörögnie a protekció után futkosó tízezrek, valamint a protekciókat védelmező hatalmasok felé, elég volt.

Ezután a tábla tanácskozára vonult vissza. Háromnegyed háromkor nyitlak meg a tárgyalóterem ajtajai, a bíróság bevonult és Gadó elnök kihirdette a tábla ítéletét, amelyben a tábla az elsőfokú bíróság ítéletének a bűnösség kiszabására vonatkozó részét megsemmisíti és

a vádlottat a terhére megállapított büncselekmény miatt két hónapi fogházbüntetésre ítéli.

A tábla egyebekben helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét.

G. ha

logolcsob

HA

ha

Debrec

Az oláh ex

A Daily Mail Károly román nemskóra vissz általános a köve a gyermekkirály amusztiában ré hazájába, hogy a Manólescu tábor rescu-kormány meglátogatta P akínél felhivatal vajjon hajlandó és szívbeli köte tővé tenni, hogy lag kész teljesít szinüleg szakítat

A párisi p

pénteken

Budapest, pári legajabban érke nak mutatják a szlovák delegác megszólván perü ideiglenesen fö történt ugyanis külügyminiszter ségtervezett sz és annak Beille vitatása után ís sokat a végleg

A külügyi miniszter Budapestre. A 1 ót ór, kor Belh minisztertanács vesz a Párisbó ügyminiszter is

A miniszteri nácsközásokra mány tagait, niszterelnök járól és Műs

Ma délben olyból, amelyek a hogy cseliszolv bizonyos mérté rökben még m gyalások a jövő

Ma délelőtt Frigyes báró v

a magyar d kiküld

hogy az újabb ról folytatólag

Loncheur me gyar és román tőleg annyira román viszony kérdés. Lonche állásponjtját ké hogy a tárgya sát minden lelt

Miután a tár sen folyrak, b néhány nap ala ha erre nem döntő beavatk

Páris, április ság ma fontos lyamán több tört létre.

BAYER

A
G. F. B.
harisnyák
legolcsóbb bevásárlási forrása
HAVAS
harisnyaház
Debrecen, Bádógos u. 1.

Az oláh extrónörökös visszatér hazájába

London, április 24.
A Daily Mail úgy értesül Párisból, hogy Károly román extrónörökös valószínűleg nemsokára visszatér Bukarestbe, Romániában általános a követelés, hogy a herceget, mint a gyermekkirály apját, valamiképpen politikai amnesztiában részesítsék és visszatérhessen hazájába, hogy a régenstanács tagja lehessen. Manóiscen tábornok, aki régebben az Avarescu-kormány államtitkára volt, nemrég meglátogatta Párisban a volt trónörökösöt, akinél féltárgyalás megfigyelésből tapasztalható, vajjon hajlandó volna-e érzelmeit feloldozni és szívből köteleiket megszabadulva, lehetővé tenni, hogy hazatérjen. Károly állítólag kézzel telhesíteni a feltételeket és így valószínűleg szaktitani fog Lupescu asszonnyal.

A párisi tárgyalások ügyében pénteken minisztertanács lesz

Budapest, április 24. A párisi tárgyalásokról legújabbban érkezett hírek még mindig kuszáltak mutatják a helyzetet. A magyar és csehszlovák delegáció között az utóbbi hetekben ugyiszólván permanens tárgyalásokat tegnap ideiglenesen felfüggesztették. Megállapodás történt ugyanis abban, hogy Walko Lajos külügyminiszter a csehszlovák delegáció egy-egy tagját személyesen hozza Budapestre és annak Bethlen miniszterrel való megvitatása után folytatják ismét a tanácskozási munkát a végleges befejezésig.
A külügyminiszter holnap reggel érkezik Budapestre. A kormány tagjai holnap délután öt órakor Bethlen István gróf elnöklésével minisztertanácsra ülnek össze, amelyen részt vesz a Párisból hazatérő Walko Lajos külügyminiszter is.

A minisztertanácsban Walko a párisi tanácskozási munkáról fogja informálni a kormány tagjait, azután pedig Bethlen miniszterelnök számol be olaszországi utazásáról és Mussolinivel történt találkozásáról.

Ma délután olyan jelentések érkeztek Párisból, amelyek arra engednek következtetni, hogy csehszlovák viszonylatban a feszültség bizonyos mértékig enyhült, de beavatott körökben még mindig nem hiszik, hogy a tárgyalások a jövő hét eleje előtt véget érjenek.
Ma délután Loucheur elnöklésével Korányi Frigyes báró vezetésével

a magyar delegáció, továbbá a román kiküldöttek ismét összeültek, hogy az újabb felvetett román követelésekről folytatódjon a tárgyalás.

Loucheur most arra törekszik, hogy a magyar és román delegációk álláspontját lehetőleg annyira közel hozza egymáshoz, hogy román viszonylatban teljesen rendeződjen a kérdés. Loucheur most már a nagyhatalmak álláspontját képviseli abban a tekintetben, hogy a tárgyalások további huzás-halasztását minden lehető eszközzel megakadályozza.
Mintán a tárgyalások most már permanensen folynak, beavatott körben remélik, hogy néhány nap alatt teljesen be is fejeződnék és ha erre nem volna kilátás, a nagyhatalmak döntő beavatkozása következne.

Páris, április 24. A keleti jóváhírteli bizottság ma fontos teljes ülést tartott. Az ülés folyamán több pont tekintetében meggyezés történt.

Előnyös
Aspirin-t
tabletták alakban kérti
Minden tablettán látható a BAYER keresztlé.

Gyermekholtestet találtak egy trágyadombba elásva a Márton Kálmán telepen
Fiatalkoru leány a gyermek anyja

A debreceni csendőrségnek bizalmasan jelentették, hogy a Márton Kálmán-telep egyik házában bűnesemény történt, megölték egy csecsemőt és holttestét elásták az udvar végén levő trágyadombba.
A nyomozás során meg is találták a csecsemő holttestét, félméternyire elásva a trágyába s kiderült az is, hogy ki a gyermek anyja. Néhány kihallgatás után egy fiatalkoru leány be-

ismerte, hogy ő szülte a gyermeket, de az halva született és mivel pénze nem volt temetésre, elásták a kis holttestet a trágyadombba.
A csendőri jelentés alapján dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró vizsgálatot indított az ügyben és elrendelte a boncolást annak megállapítására, hogy mi okozta a csecsemő halálát és történt-e bűnesemény.

Impozáns arányu érdeklődés nyilvánul meg a Miss Debrecen választás iránt

A legszebb debreceni leányt Miss Hungáriává választhatják, Miss Hungária pedig Rio de Janeiróban elnyerheti az 50.000 pengő készpénzjutalom mellett a Miss Universe címet — Tömegesen érkeznek a Debreceni Független Ujsághoz a jelöltek fényképei és a választók által beküldött szavazólapok

Husvétii számunkban közöltük azt a hírt, hogy a Debreceni Független Ujság rendezi meg május 17-én a debreceni szépségkirálynőválasztást s örömmel állapítjuk meg, hogy az első cikk megjelenése óta páratlanul nagyszabásu érdeklődés nyilvánult meg a választás iránt. Már is tömegesen érkeznek a szavazatok a szerkesztőségünkbe, ami arra vall, hogy

Debrecen uri társadalma felismerte e választás jelentőségét és szívesen kapcsolódik akcióinkba.

A fényképek is garmadával érkeznek a Debreceni Független Ujság szerkesztőségébe és a fényképekről szebbnél-szebb leányarcok mosolyognak le reánk. Ugy értesültünk, hogy

a szép debreceni leányok körében nagy a druk, vajjon ki lesz május 17-én a Miss Debrecen cím boldog tulajdonosa.

Ez a nagy izgalom egyébként teljesen érthető, hiszen az a leány, aki elnyeri majd a Miss Debrecen címet, indulni fog május 29-én Budapesten a magyar városok szépségkirálynőinek sorában a Miss Hungária címért folyó országos versenyben, amely a Színházi Élet rendezésében fog lezajlani. Négy nap óta folyik csak a verseny, de

már is a szavazatok tömegei érkeztek be hozzánk, egész sereg debreceni leányra, akiket a szavazatok beküldője méltónak tart arra, hogy a Miss Debrecen címért versenyző 30 legszébb debreceni leány között legyenek.

Nagyon sok kedves ajánlás van mellékelve ezek mellé a szavazatok mellé, olvasóinkat mégis arra kérjük, hogy csupán a nevet és a lakást írják a könnyebb számlálás kedvéért a szavazólapra.

A szavazatok állását vasárnapi számunkban már megkezdjük közölni, egész sereg debreceni szép urileány nevét dobva bele a köztudatba.

A zsüri összeállítása is folyik, egyelőre azonban az a fontos, hogy a közönség kiválassza a legszebb debreceni leányokat, adjon olyan választékot a zsüri elé, amelyből igazán nehéz legyen majd választani, Valóban a szépek szépe legyen Miss Debrecen.

Harminc debreceni leány kerül bele a döntőbe, akiket szavazás útján a Debreceni Független Ujságnál jelentkeztetett közli olvasóközönségünk választ ki. Jelöltje lehet a választásnak minden kifogástalan, fedhetetlen életű debreceni leány, aki már tizenhat évét betöltötte

SZAVAZÓ LAP.*

LEGYEN MISS DEBRECEN!

*A jelölt lakását lehetőleg szíveskedjék feltüntetni.

és egy évig valamely jótékony intézménynek szenteli majd szépségét és hírnevét. Husvétii számunktól kezdve

minden számban szavazólapot közlünk, amellyel minden olvasónk az általa legszébbnek tartott debreceni leányra adhatja le szavazatát.

A szavazatok állását legközelebb már közöljük is. Ugyancsak közölni fogjuk azoknak a leányoknak a fényképeit, akik azt eljuttatják hozzánk.

Alkiknek nincs megfelelő fényképük, azok lapvállalatunk költségére Liener Béla fotóműtermében (Csapó ucca 1.) jelentkezhetnek felvételre minden nap délután 2 és 4 óra között.

A versenyen résztvenni óhajtó leányok fényképeit szigorúan a beérkezés sorrendjében közöljük.

Miss Debrecen május 17-én egy előkelő szakértő zsüri fogja megválasztani. A zsüri tagjai között Debrecen társadalmi, művészeti és irodalmi életének a legkiválóbb reprezentánsai foglalnak helyet és titkos szavazás útján döntenek el, hogy melyik debreceni leány méltó szépségénél és megjelenésénél fogva arra, hogy a Miss Hungária büszke címéért startolhasson és egy évig viselje a Miss Debrecen nevet.

Magának a versenynek a lefolyása sem lesz olyan, hogy a zárkóztottan élő családok leánykát visszatartaná. Csupán a szakértőkből álló zsüri lesz jelen a versenyzők felvonulásánál, a nagyközönség a legteljesebb mértékben távolmarad. — Május 17-én, a debreceni választás napján egy zárt helyiségben üléselő zsüriünk előtt csak a jelöltek s azok legközelebbi női hozzátartozói közül egy, mint kísérő nő jelenhetnek meg. A jelöltek minden feszélyezettség nélkül vonulhatnak fel a zsüri elé s nem lesznek kitéve annak, hogy a kíváncsi tömeg zaklassa őket. A nagyközönség csupán a következő napon, május 18-án ünneplheti Miss Debrecen, akinek tiszteletére Németh Nándor az Angol Királynőben bankettet ad.

A szavazólapokat május 15-ig egy befőttesleves bélyeggel ellátott nyitott korbáccsal posta útján lehet közvetlenül szerkesztőségünkhez eljuttatni, de a személyesen átnyújtott szavazólapokat is akceptálja a szerkesztőség.

Egy szavazólapra csak egy jelöltre lehet szavazni és

érvényes szavazatnak csupán az számít, amelyet a Debreceni Független Ujságban naponként megjelenő szavazószelvényeken küldenek be hozzánk.

Miss Debrecen május 29-én résztvesz a Miss Hungária-választáson.

A budapesti oda- és visszautazás költségeit a Debreceni Független Ujság vállalja Miss Debrecen és egy nőhozzátartozója részére, kik a fővárosban az országos versenyt rendező Színházi Élet vendégei lesznek s a lehető legkényesebb igényeket kielégítő ellátásban és a legjobb szórakozásokban lesz részük.

A Miss Debrecen büszke címének el-

Miért legjobb

jelzést

Bemhegyeselyem-harisnya?

1. mert rendkívüli rugalmasság folytán jól simul a lábhoz, sohasem vet ráncot és nem térdelődik ki,
2. mert kitűnően és könnyen mosható és minden mosás után szebb lesz,
3. mert diszkrét nemes fényű,
4. mert sima felülete folytán nemcsak rendkívül kellemes viselés, de por és piszok sem tapad hozzá,
5. mert nem szakad és tartósságához képest igen olcsó,
6. mert finomszálú, egyenletes kötésű,
7. mert nem fakul, sem vízben, sem a napon,
8. mert izzadság nem rongálja,
9. mert a talpa, orra és sarka legfinomabb hatszálú erős flórból van,
10. mert minden alkalomra megfelelő kivitelben és színben kapható.

A nő egyénisége a harisnyáján tükröződik vissza és ezért kérjen

harisnyát

A GFB jelzés, mely minden harisnyán látható, garantálja a minőséget.

nyerése bizonyára sokszáz szép debreceni leány szívét dobogtatja meg. Ez egyébként érthető is, hiszen egy ilyen nagyszabásu és komoly szépségversenyből győztesnek kikerülni nem csupán társadalmi sikert jelent, hanem annál esetleg sokkal többet is.

A szépségkirálynő Magyarországon is és a külföldön is eddig majdnem kivétel nélkül pompás karriert csináltak egy-egy nagyszerű házasságkötés révén.

Ha Miss Debrecen Budapestén Miss Hungáriává választják, akkor az új Miss Hungária ezidei elődjének minden jogát élvezzi, vagyis

kísérőjével együtt díjtalan luxusvonat és hajóutazást kap Rio de Janeiróba, a világszépségverseny színhelyére és vissza ugyancsak díjtalan utazást és luxusellátást kap a hotelekben.

A világszépségverseny győztese, a Miss Universe címen felül 250.000 frank (körülbelül 50.000 pengő) készpénzjutalmat kap, amely összegét még meg fog pótolni nagyobb ajándékkal Rio de Janeiro városa. De nagyobb készpénz jutalmakat kapnak a verseny helyezettei is. — A Miss Hungária 1930 július végén kíséreléssel együtt Berlin vendége lesz, augusztus elején pedig résztvesz azokon az ünnepeken, amelyeket Páris és Deauville rendez a missek tiszteletére. Augusztus közepén indul a luxus-hajó, amely Délamerikába viszi Európa szépségkirálynőit.

LENGYEL fest, mos, tisztít

kifogástalanul. Agytoll tisztítás gőzzel
Csapó u. 28. Batthyány u. 1.

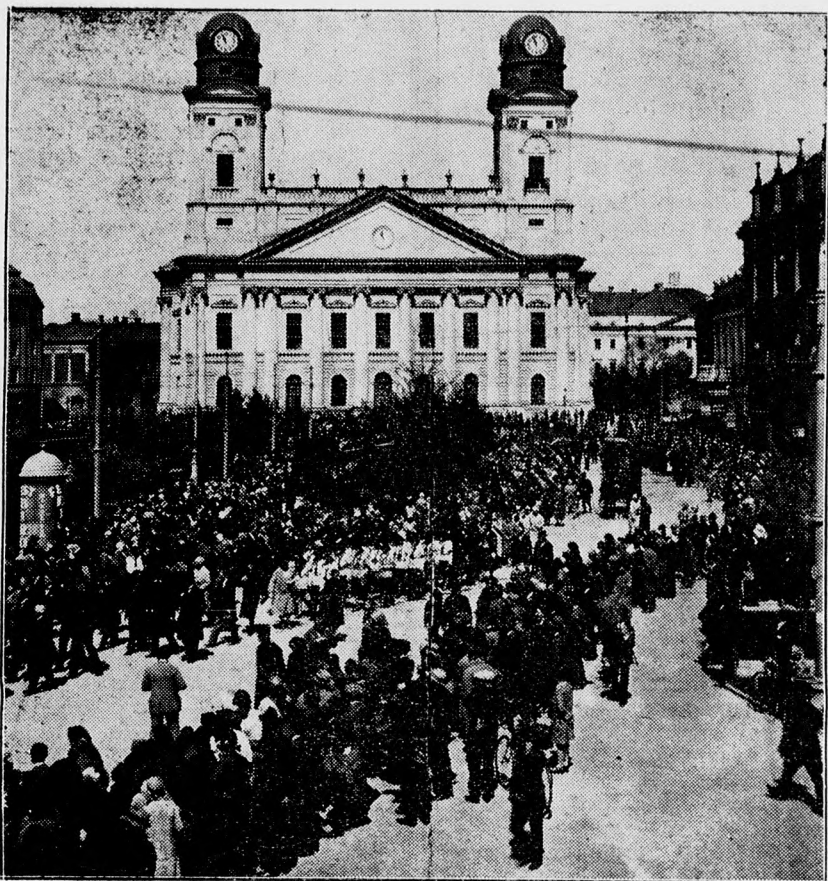
Impozáns részvét mellett temették el csütörtökön délelőtt Szele György re- formátus lelkész

Impozáns méretekben megnyilvánult, hatalmas részvét mellett temették el csütörtökön délelőtt Szele György református lelkészt, a tisztelettel övezett lelkipásztort és a szeretettel körülvevett igaz és jó embert.

A Nagytemplom környékét már a kora délelőtti órákban ellepte az ezrekre menő tömeg, úgyhogy a rendőrségnek kordont kellett vonni. Délelőtt 10 óra előtt komor zengéssel megszólalt a Rákóczi-harang és a Nagytemplomba

szív emberek közé, akik a földet meghódításra váró ellenséges területnek tartják. Neki az élet isteni ajándék volt és ezért képviselte az alkotó szelidséget, mely mindenki számára örök példakép lehet.

Szele György életét a tengerszem nyugalmához és tisztaságához hasonlította, mely visszatükrözi Isten arcát. A tengerszem — mondotta — nem azért tiszta, mintha hiányoznának belőle a földi elemek: de tiszta, nyugodt és azért lehet a mélyre látni, mert nem korbácsolják belső

Szele György református lelkész temetése.
A gyászmenet elindul a Nagytemplomból.

sűrű sorokban érkezett meg a gyászoló sereg, amelybe ott volt Debrecen közéletének minden tekintélyes férfia. A palástos református lelkészi kar dr. Baltazár Dezső püspök vezetésével vonult fel, képviseltette magát valamennyi felekezet, megjelent dr. Vásáry István polgármester, egyházi főgondnok, dr. Hadházy Zsigmond főispán, Rásó István alispán, vitéz Siposs Árpád altábornagy, vegyesdandárparancsnok, dr. Olchváry Zoltán táblai, dr. Kesserű Lajos törvényszéki elnök, dr. Csánky Benjámin rektor vezetésével a tudományegyetem tanári kara és sok más előkelőség.

A koporsó a teljesen megtelt Nagytemplom előcsarnokában volt felravatolva. A gyászszertartást a Városi Dalegylet éneke nyitotta meg, majd dr. Révész Imre lépett a szószékre és mélyen megindító, gondolatokban gazdag prédikációt mondott Szele György felett, a textust a hegyi beszédéből véve. Szele György — mondotta többek közt — egész életében a hegyi beszéd embere volt. Ha valakire, úgy órá illik a krisztusi mondás: „Boldogok a szelidek, mert ők örökség szerint bírják a földet”. Az elhunyt pásztor a szelidséget s a béke-ség örömét élte. Nem tartozott az agressz-

háborgások és nem érintik a szennyet sodró külső viharok.

A szárnyaló, megragadó prédikáció után dr. Révész Imre imát mondott, majd a Református Tanítók Vegyeskara énekelt és a gyászszertartás a gyülekezeti énekkel véget ért.

Tizenegy óra volt, amikor ismét megszólalt a Rákóczi-harang, utána Debrecen valamennyi református templomának hangja, amelyek búcsuzató szavánál Szele György koporsóját ráhelyezték a gyászkoocsra és megindult a beláthatatlan gyászmenet. A Dóczy leánynevelő intézet növendékeinek hatalmas serege nyitotta meg a menetet, a leányok sorát a cserkészcsapatok zárták be, majd a református egyház presbitériuma következett és közvetlenül a halottaskocsi előtt félésszáz palástos református lelkész haladt,

dr. Baltazár Dezső püspök, F. Vargha Lajos esperes és dr. Vásáry István főgondnok vezetésével. A koporsó után a gyászoló család férfitagjai, a barátok és tisztelők, közéleti előkelőségek százai lépdeltek, végül városi fogaton a gyászoló család hölgytagjai és a hosszan kigyózó kocsisor zárta be az óriási gyászmenetet.

Végig a temetés utvonálán, a Piac utcán és a Kossuth utcán mindkét oldalon tömött sorokban állott a megilletődött gyászoló tömeg, az üzletek redő-

nyeit pedig mindenütt lehúzták, ezzel is jelezve azt a mély gyászt, amely Szele György halálával nemcsak a református egyházat, hanem egész Debrecen is érte.

A hatalmas gyászmenet 12 órakor érkezett ki a Kossuth ucai temetőbe. Ott akkorra már olyan hatalmas tömeg gyülekezett össze, hogy a rendőrség a temetőben is kordont vont. A koporsót a Szele-család sírboltjában helyezték örök nyugalomra. Mielőtt ez megtörtént, Nagy István diakonissza lelkész mondott megható búcsuzatót, emelkedett szavakkal méltatva Szele György értékeit, majd ima után a Városi Dalegylet és a tanítói vegyeskar énekelt és mély részvét mellett elhaltolták Szele György földi tetemét.

Egy öngyilkos anyának gyermeke született

Nagyvárad, április 24. Ritkán hallott és megdöbbentő tragédia történt Nagyvárad egyik külvárosában. A szenzációs esemény áldozata Ciuci Mária kiszolgálóleány, aki néhány évvel ezelőtt jött egy környéki faluból a városba. Fiatal volt és szép és könnyen hívő parasztleány, akinek egy fiatal suhanc udvarolni kezdett. Megszerették egymást és Mária odaköltözött szeretője lakásába, a szerelmének pedig hamarosan jelei mutatkoztak. A nyomor is beköltözött a lakásba, Ciuci Mária szerelmese munka nélkül maradt és a legnagyobb nélkülözések várták a születendő gyermeket. Ami ezután következett, az már szinte sablonos. A leány ott hagyta a férfit, aki gyermekének megszületését várta és eltűnt a városból. A leány várta, de a leány csak nem akart visszatérni hozzá és ekkor elhatározta magát a végzetes tette: hogy öngyilkos lesz.

Már közel volt ahhoz a pillanathoz, amikor gyermekét meg kellett volna szülnie és egy este a szegényes külvárosi lakásban hurkot dobott a nyaka köré, annak végét a lámpára felsejtette, hogy felakassza magát. És a rettenetes állapotban az élet-halál küzdelemben, hirtelen szülési rohanok lepték meg.

A különös sors és a véletlen azonban éppen ebben a tragikus pillanatban visszahozta a szomorú lakásba az eltűnőzt csábító, Mária egykori szerelmest. Mikor a fiú az ajtóban megjelent és meglátta a borzalmas látványt, a lámpavason függő és kínokban fetrengő leányt, egy merész ugrással az asztalon termett, levágta a kötetlet és közben, a még alótt állapotban levő Mária — megszülte gyermekét. Ezután sürgősen orvost hívtak, mentőkocsit a kórházba szállította az anyát és úszultott gyermekét. Az orvosi tudomány azonban már nem tudott segíteni az anyán, akit a borzalmas izgalom a kórházbaszállítás közben megölt. Itt maradt egy ártatlan csöppség, aki az élet és halál borzalmas misztériumát hozta magával már megszületése pillanatában.

Reinitz Jakab perének újrafelvételét kérte

A nagyenyedi feyházban megírta emlékiratainak első részét — 200.000 lejt ajánlott egy kiadó az emlékiratokért

Reinitz Jakab, a hírhedt szatmári tömeggyilkos, akinek bünygyében annak idején a debreceni rendőrség is nyomozott, most a nagyenyedi feyház lakója s időnkint mindig hallat magáról. Tudja, hogy még nem elefedett ember, hogy még mindig érdekli a nagyközönséget és ezt kihasználja néha-néha egy kevés reklámra. Most ismét aktuális lett, mert dr. Giurgiu kolozsvári ügyvéd keményen harcol, hogy kivívja Reinitz ügyében a per újrafelvételét, aktákat szerez be, bizonyítékok után kutat és Reinitz a nagyenyedi feyház cellájában nagy optimizmussal várja, hogy a bíróság ismét tárgyalja majd a lepergett véres drámákat és ez alkalommal rehabilitálja.

Hogy az unalom és egyedüllét kínjait enyhítse, hatalmas önéletrajz regényen dolgozik. Engedélyt kapott a feyház igazgatóságától memoárjait megírására, beszerzett papírost és tintát és a börtöncella esendjében gyártja az oldalakat, amelyekből eddig már ezernégy száz van készen.

Ezernégy száz sűrűn teleírt oldal foglalkozik a Reinitz-per előzményeivel, a főszereplő gyermekkorával, fiatalásával, ház-

zasletével, majd kezdődnek a gyilkosságok, lopások, rablások és egyéb misztikus és izgalmas részletek.

Reinitz három kötetre tervezi művét és eddig csak az első készült el, amely már egymaga ezernégy száz oldal teszt ki, ha tehát a többi is ilyen terjedelmű lesz, úgy Reinitz tulszárnyalja a Monte Cristót és a Rocambolet.

Egy élelmes bukaresi könyvkiadó már kétszáz ezer lej honoráriumot ajánlott fel a kétségtelenül izgalmas és érdekes kéziratért. Reinitz azonban nem akarja eladni munkáját.

Bizik abban, hogy rövidesen szabadlábra kerül és akkor nyilvánosságra hozza élményeit.

ha azonban mégis téved számításaiban, akkor a titkok sohasem kerülnek napvilágra. Nem is mutatja senkinek írásait, csak annyit árul el rabtársainak, hogy olyan szenzációt tartogat, amire fogható még nem volt. Ha megtörténik az a csoda, hogy Reinitz ügyében elrendelik a revíziót és esetleg felmentik, úgy a világ megismeri ezt a hatalmas munkát, de ha az erre irányuló kísérlet sikertelen marad, a Reinitz-memoárokat elnyeli a nagyenyedi feyház.

FEHÉRTÓI

temetkezési vállalkozó
DÉGENFELD TÉR 4. SZ.

TEMETÉSEI:

Jefesák Lajos kereskedő életének 30-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 25-én délután 4 órakor lesz Szent Anna kápolnából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó be-szentelés után a Szent Anna temetőbe.

Károlyi Dezső szül. Bilhari Róza életének 31-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 25-én délután 4 órakor lesz a Kossuth templomban a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth temetőbe.

Katászi Ferenc élt 73 évet. Temetése f. hó 25-én délután 5 órakor lesz a Kossuth temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth temetőbe.

A papság palástos csoportja Szele György temetésén a gyászmenetben,

TÉGLA és CSERÉP
legelőcsöbhn kapható TÓTH és SEBESTYÉN RT. Téglavá-rából Eladás Hatvan u. 1/3 III. e. Telefon 619

Költöztetések
legjütányosabban eszközöl FRIEDMANN ZSIGMOND fuvarozási vállalata, József királyi hereeg uca 60. — Telefon 902.

György yorki herceg feleségével és kis-leányával. A yorki hercegné most újból anyai örömei elé néz.

Hatvan pengőre ítélték egy fuvarost zsarolás miatt

A debreceni törvényszéken esütőtörökön délelőtt tartották meg a tárgyalást Reich József herettyóújfalui fuvaros ügyében, aki ellen zsarolás vétsége miatt emelt vádat az ügyészség. A vádirat szerint Reich József fuvaros elvállalta Schesl Ferenc banktisztviselő fuvarozását, a szállítás után azonban nem tudtak megegyezni a fuvardíj összegében. Reich 46 pengőt követelt, a tisztviselő csak 30 pengőt akart adni. A vita hevében Reich azzal fenyegette meg a banktisztviselőt, hogy abban az esetben, ha nem fizeti meg a 46 pengőt, feljelentést tesz az ügyészségnek, mivel a szállítás azzal vádolták meg, hogy elloptott egy láda konzervált gyümölcsöt. A tanúkihallgatások után a bíróság megállapította a bűnösséget és a fuvarost zsarolás vétsége miatt 60 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Megindultak az állami utépitések

Kovács Gyula műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal vezetője közli, hogy a dunaföldvári—debreceni—máramarosszigeti állami közút 218.200—258.500 km. szakaszán (Püspökladány és Debrecen között) kavicsolt utópálya felvágási, kiszélesítési, áthengerelési és felületi kezelési munkálatok 24-én megkezdődtek s e munkák tartama alatt ez az utcaszakasz az átmenő gépkocsi forgalom számára le lesz zárva. Az újból való megnyitás körülbelül szeptember hó végére várható, amennyiben akkorra a munkák befejeződnek, amit annak idején ismét közhírré tesznek. Ez idő alatt az átmenő gépkocsiforgalom a debreceni—békési, hajdusoboszló—hajduszovát, hajdusoboszló—nádudvari—püspökladányi és a nádudvar—kabai—földesi kiépített törvényhatósági közutakon bonyolítódik le. A helyi kocsiforgalom az építés ideje alatt részben a nyári úton, részben az utpádkán, végső esetben pedig az építés alatt álló közpályán bonyolítódik le.

A debreceni—nyíregyházi—esap, Debrecen és Nyíregyháza közötti állami közút hajdubátházi városi átkelési szakaszának bitumac burkolási munkái április 24-én megkezdődtek. Ez a körülbelül hat hétig tartó építési időre a Hajdubátházon át vonuló forgalom le lesz zárva s a Debrecen—Nyíregyháza közötti gépkocsi és egyéb átmenő forgalmat Hajdubátház elkerülésével Debrecen—Hajdubátház—szörmény—Ujfehértó—Nyíregyháza útvonalra terelték.

5 szobás parkettes

villámat

elköltözés miatt
sürgősen eladom

Károly Ferenc József ut 17/c. alatt.

Értekezés ügyvédmennél Deák Ferenc u. 9.
Csáthy dr.

Ön is

szívesen lenne

Ádám

a mellett a z

Éva

mellett, akit

Joan Crawford

játszik a z

Ádámok és Évák

című részben németül beszélő hangos filmünkben.

A többi jó:

1. STAN ÉS PAN hangos burleszkje
2. A SIVATAG SZÉLÉN (énekes jelenet)

Ma premier

Vasárnap délelőtt ifjusági előadás.

Uránia

Hajdusági koldusok között a debreceni talyigás piacon

Munkanélküli magyarok a civis város nagy-hírű embervásárán — Oda a régi jó világ s ma az éhenhalás réme fenyegeti ezeket a mez-telen szegényeket — Meghalt a híres Bugyi Sándor modellje, az öreg Kiss Bálint talyigás

Régen négy-négy hétig is elnyúló debreceni nagyvásárokon leginkább a talyigások bonyolították le a forgalmat kétkerekű alkalmosságukon és az egy „lúval”. Valamikor a debreceni civis-közletársaságnak nemcsak az ötlovas fogatai voltak híresek, hanem az ilyen egylovas talyigás-fogatai is. Az István Gőzmalomnál például a talyigások egész armádiája hordta a lisztészakokat, de a nagy pálinka- és szeszkereskedő családoknak, mint az Áron-családnak is külön talyigás-osztályai voltak. Ők hordták a finom vizet a pálinkakészítéshez, vagyis mint ők mondogatták, az Áron levibe. A kollégiumi diákság költözésénél is nagy szerepet játszottak a talyigások. Valamennyien mókás, mulató, vidám emberek voltak. Kiszólásaikkal tették magukat különösen népszerűkké s a régebbi debreceni élelapok, mint a Villám, Karikás és a Dongó állandó alakjai voltak a híres talyigás Bugyi Sándor és társai meg a ln, akiket színes humorral rajzolt meg Simon István debreceni nyugalmazott református igazgató-tanító. Itt

említjük meg, hogy Bugyi Sándor híres modelljét Kiss Bálint öreg talyigást csak nemrégiben temették el Debrecenben. Hetvenhat évet élt.

Az embervásár... vagy a „szegénytér”

A Hatvan utcán ballagunk lefelé. Itt van a Fazekas Mihály Reáliskola s azután az uca kiszélesedik. A kerítéseken át belátni a házak avarára, ahol most bimbózik fehér tejfölbe mártottan az almafa virága. Dél van éppen. Az azurkék égen habkőnyű báránnyelűk uszkálnak s boldog bukfencekkel cikázzák át a tavaszi eget. A nap aranyzuhatagja forrón tűz a fákra, a háztetőkre, az utakra, csakugy, mint nyáron. Hamarosan kiérünk a debreceni kisállomás környékére, ahol a városi mázsaház mellett zsigong az embervásár. Az egyszerű nép csak „szegénytérnek” nevezi ezt a helyet. Ott ülnek most is hosszú sorban, egymás mellett szépen elhelyezkedve: hátha kínálkozik munkaalkalom. Friss, földszagú emberek, a magyar falu napszámosai, akik a

Trockij, a száműzött orosz népbiztos, aki most Berlinben újságot készül kiadni.

városban keresnek megélhetést és munkát, véneket látunk a hosszú sorban. Az egyik öreg nyugodtan, csendesesen megszólal:

— De meghültem, itt az ideje, enni kéne...

— Kéne, biz a, kéne, csak az a baj, hogy nincs mit — s azután csend lesz.

A koldusok...

Amint továbbmegyek a hosszú soron, annál szembejönőbb a falu munkásnépének nyomorúsága. Ronkyosak, ágrószakadtak, ruháik elnyútt, a zöldes kötény szinte cafatokba esüng le a derekukról. A fele meztelb van. Akinek pedig eszina vagy bakkanes van a lábán, a széttaposott lébbelből előkandikál egy-egy bütykös lábuji. Tömött hajuk csapzott, gondozatlan, arcuk szörös, látszik, hogy már régóta nem borotválkoztak. Oldalukon nagyon üresen-laposan esüng a szcredás. Minden negyzdik-ötödik ember ebédel itt csak. A többi az eget nézi s ökölbeszorult kézzel fojtja vissza a kitérni készülő indulatot. Talán majd holnap lesz munka, lesz kenyér.

Félve kérdezem meg őket, hogy mennyi manapság a munkabér?

— Koszt nélkül két-három pengő lenne, ha hivnának bennünket, — mondják többen is, — de szívesen elmennénk mi, kérem, kevesebbért is. Attól függ minden, hogy vagyunk megéhezve. Az éhes gyomor elmegy a kosztjárt is.

— Naponta hányan szoktak itt lenni?

— Itt van az egész Hajduság szegény népe: Hajdubátház, Bősörmény, Balmazújváros, Hajdusoboszló, Kaba, Derecske, Egyek és mind-mind. De mégis hétfőn reggel a legtöbben vagyunk, négy-ötszázan. Ilyenkor már a hét végén egy páran elállottak. Mások meg hazamentek. Vagyunk itt olyanok is, akik már hetek óta nem megyünk haza, mert annyit sem kerestünk meg, hogy utiköltségre teljék. Éhesen meg gyalog nem fogja az embert az út. Várunk hát addig, amíg egy pár pengőt vihetünk haza.

A parasztek nyomortanyája

— Annyit csak megkeresnek, — faggatom tovább, — hogy legalább éhen nem halnak?

— Annyit épen megkeresünk, ha vinnének dolgozni, de nem hívnak bennünket munkára — kesergi el magát egy tagbaszakadt öreg paraszt. En már egy hét óta várak itt, de még csak meg sem szállítottak. Azt sem kérdezik, mit keresek, miért gyűttem be a városba. Mára elfogyott az enivalóm is, kereset pedig nincsen. Mán hogy mehetnék így haza? Kicsufolnának otthon.

Az éjszakai szállás felől teszek fel kérdést.

— Ki-ki ott alszik, ahol tud. Legtöbbször a téglavetőben szalmán. (A téglavető Debrecen leghíresebb nyomortanyája, ahol földbevert házakban és kalyibákban laknak a népek.) Éki pedig nem fér be oda, a temetőben vagy az árokban huzza meg magát az éjszakára.

Ahogy így beszélgetünk, egyszerre csak egy bricska robbog felénk az uton. Megáll előtünk. Mint egy parancsszóra feltápáskodnak az emberek s megröhanják a kocsi. Alig tud szóhoz jutni az ispán. Tavaszi szántásra, vetésre, szőlőmunkára toborozza az embereket. Megkezdődik az alkudozás. Nem tart sokáig, mert egymásra leicálnak. Hamarosan meg is van az alkú. Három pengő a napszám, koszt nélkül. A felfogottak boldogan veszik fel a szerződést s elindulnak a bricska után.

Az embervásárról a talyigásokhoz megyünk. Ezek is itt vannak.

Együtt találok valamennyit. Összesen tizenhatan vannak. Számlalon rájuk nézni emberre, lóra egyaránt. Ott ülnek a talyigán keresztbe tett deszkákon, derekukon a jellegzetes kékkötény. A sovány gebék le vannak kantározva s möhő étvágygal eszik a szecskát. Bánatos nagy szentikkel hátra-hátra

Feldheim posztóház május 1-től Svetits-palotában

1930 április 25.

Drágább van, jobb nincs!

Az 1930-as MORRIS OXFORD SIX

a hathengeres kétlitteresek legjobbia. — Finger typ controll, hidraulikus fékek, triplex üvegezés stb. — Árunk, hitefeltételeink a legjutányosabbak.

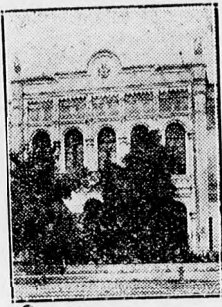
Kérjen felvilágosítást, ajánlatot:

MORRIS AUTÓK KÉPVISELETE BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY UT 28. SZÁM

Gyökeres rendszerváltozást javasol a Csokonai-színház vezetésében és társadalmi színházpártoló szervezet megalakítását a színházi albizottság

Debrecen város közművelődési bizottsága alakuló ülésén szűkebb bizottságot küldött ki dr. Csűrös Ferenc kulturánácsnok elnöklésével, hogy tegyen javaslatot az egy évtizedes állandó színházi válság megoldására.

Az albizottság először egy általános javaslatot dolgozott ki az országos válság megoldására vonatkozó proposíciókkal, melyek kormány intézkedésekkel lennének megvalósíthatók. Ezeket a törvényhatósági bizottság felirat alakjában már fel is terjesztette a miniszter elnökhöz, többek között kérve a rádió és mozi jövedel-

orzságos színház-segítő alap létesítését.

A Csokonai-színház különleges válságával foglalkozó laboratórium kidolgozásával vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály főszervezőt bizta meg az albizottság, amely csütörtökön délelőtt foglalkozott a tervezettel.

A javaslat bőséges statisztika alapján mutat rá a Csokonai-színház kulturális és anyagi válságának okaira s egyéb intézkedések mellett

teljes rendszerváltozásban jelöli meg a kivezető utat.

Megállapítja a dolgozat, hogy Kardoss Géza szinigazgató összesen 316.000 pengő szubvencióban részesült, úgyhogy a legutóbbi nyolc hónapos debreceni szezonja alatt

egy-egy hónapra átlag 6500 pengő, egy-egy előadásra pedig körülbelül 200 pengő segély jutott.

Emellett Eger és Szolnok részéről is igen jelentékeny támogatásban részesült. Kétségtelen tehát, hogy az általános okok mellett — mint a „nehéz gazdasági helyzet”, amelyre már 1865 óta mindig hivatkozott a színház —

a vezetésben és a programban is keresni kell az okokat, amelyek a válságot krónikusá tették.

Az elaborátum ezután szezonról szezonra kimutatja, hogy a Csokonai-színház műsorában az előadások műfaj szerinti arányszámát, aminek összesített eredménye az, hogy 10 év alatt kerekben 60 százalék volt az operett, 20 a drámai, 11 a vígjáték, 4—4 a bohózat s 1 és fél százalék az operaelőadások arányszáma.

Az idei szezonnak a statisztikája még a tíz évihez képest is körülbelül a legrosszabbnak tekinthető,

amennyiben április 1-ével bezárólag az arányszám a következő volt: operett 65,5, dráma 17,7, vígjáték 10,17, bohózat 3,1, népszínmű 1,32, opera 2,65 százalék, a jubileumi hét darabjait is beleértve. Miután pedig a prózai előadások arányszáma mögött a tulnyomó részt értéktelen darabok huzódnak meg, az utolsó évtized műsora legalább 75 százalékban egyáltalán nem szolgálta azokat a magasztos kulturális és nemzeti célokat, amelyek a színházalapító elődök szeméi előtt lebegtek.

A színház válságának tehát egyáltalán nem a túlzottan magas színvonal az előidézője,

hanem éppen a fajsúly nélküli program

az, amely a nagyközönségnek széles rétegeit elidegenítette a műintézetől. De mulasztást követett el a színház akkor is, amikor elmulasztotta az ifjúság és a kevésbé művelt társadalmi réteg izlésbeli és erkölcsi nevelését is. Jellemző a színház munkájára az is, hogy az utolsó tíz évben, mint az a múltban annyira természetes jelenség volt, egyetlen tagot sem nevelt sem a Nemzeti Színháznak, sem a m. kir. Operaháznak.

Debrecen városa és társadalma tehát csak abban az esetben foglalkozhatik a színház válságának megoldásával, ha előzetes, esetleg a szerződésbe is felveendő

biztosítékot nyer a szinigazgatótól, hogy revideálja a művészi irányítást, rendezést, a társulat összeállítását s olyan irodalmi s zenei műsört garantál, amely méltó Debrecen műintézetének eredeti célkitűzéseire és hivatásához.

A bizottság ezután alaposan megtárgyalta azokat a javaslatokat, amelyeket a tervezet alapján a közművelődési bizottság elé terjeszt és a következőkben állapotott meg:

Javasolni fogja — természetesen a művészi irányváltoztatás előre kikötése mellett —, hogy a város az eddigi támogatását tartsa fent. Javasolja, hogy a törvényhatósági bizottság indítson erélyes akciót a Csokonai-színház, egyben az egyetemi városok közsínházainak állandó állami szubvencionálása iránt. Ismételtlen állást foglal, mint az már közgyűlési határozatba ment, a mozgóképszínházak és a rádió jövedelmének a szinművészet céljaira való megadóztatása érdekében. Javaslatot tesz arra nézve is, hogy a nehéz trianoni időkhez nem illő táncmultságok vigalmi adóját a színház javára öt százalékkal emeljék fel.

A legfontosabb proposíció társadalmi mozgalom megindítására irányul.

Eszerint a polgármester és a kulturánácsnok vezetésével a közművelődési bizottságból hat tagú bizottságot küldenek ki olyan formán, hogy a jelenlegi színházi albizottság tagjaihoz: Ady Lajos tankerületi főigazgatóhoz, Boldizsár Kálmán tb. főjegyzőhöz és vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály főszervezőhöz még három tagot választanak meg a közművelődési bizottság legközelebbi ülésén. Ennek a bizottságnak az lenne a feladata, hogy Debrecen kulturális életében

téne irányadó tényezőit: az egyetem, fő- és középiskolák vezetőit, társadalmi egyesületek, ifjúság és munkásság képviselőit, főképpen a Zenekedvelők Körének, a MAV Filharmónikus Zenekarnak, irodalmi egyesületeknek a kiküldöttjeit, valamint a sajtó reprezentánsait és a színház barátait egyenként is nagybizottságba szervezze meg. Ez a nagybizottság szervezné meg aztán társadalmi uton, bérletszerűen a nagyközönség támogatását a színháznak. A bizottság elgondolása szerint a színházi albizottság a szinigazgató bevonásával és a nagybizottság meghallgatásával

bizonyos zárt számú előadásból álló, igen nívós prózai és zenei programot állapítana meg és ezekre az előadásokra társadalmi propaganda útján biztosítaná a jegyek előre való eladását, illetve a helyek kibérelését.

A közművelődési bizottságot ebben az ügyben május 6-ra hívta össze dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok.

Az albizottság megalakítása után azonnal összehívják a társadalmi nagybizottságot, amely dönteni fog a társadalmi propaganda megindítása dolgában.

A színházi albizottságnak ezen az

Péntek

a Hegedüs Ármin cég elkényeztetett vevőinek örömnappja.

Csak ma pénten, de csakis pénteken

HÖLGYEKNEK

URAKNAK

Egy pár hibamentes mosó selyem harisnya minden divat színben 1⁹⁸

Öltönyre való nyers színű mosó selyem (buret) szövet mtr. 1⁶⁸

Egy tétel tiszta gyapju camgarn öltöny kos-tűmre vagy köpeny kelme, míg a készlet tart, mtr. 15⁹⁰

Króh Vilmos utóda Hegedüsnél
Debrecen, Dégenfeld-tér 10. szám.

ülésén Csűrös Ferenc dr. kulturánácsnak bemutatva

Kardoss Géza szinigazgatónak néhány nappal ezelőtt benyújtott sürgős beadványát.

A szinigazgató ebben elkeseredett hangon mutat rá a színház súlyos helyzetére, hivatkozván arra, hogy husvét hétben közel háromezer pengő deficitje volt és hangoztatja, hogy ezeket a terheket nem képes viselni. Rámutat arra, hogy a nehéz helyzetet sok tekintetben az idézte elő, hogy a mozik által megígért támogatást nem kapta meg és kéri, hogy a színház ügyeinek alapos megvizsgálása és javaslatétel céljából a polgármester elnöklésével és a kulturánácsnok bevonásával albizottságot küldjenek ki, amely a segítés módjára tegyen javaslatot.

A színházi albizottság külön intézkedést nem látott szükségesnek, tekintettel arra, hogy a színház válsága ügyében már kidolgozta a maga javaslatát, úgyhogy a szinigazgató beadványát ezzel a javaslattal együtt terjeszti a közművelődési bizottság elé.

Új kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előzetőinek meglegedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

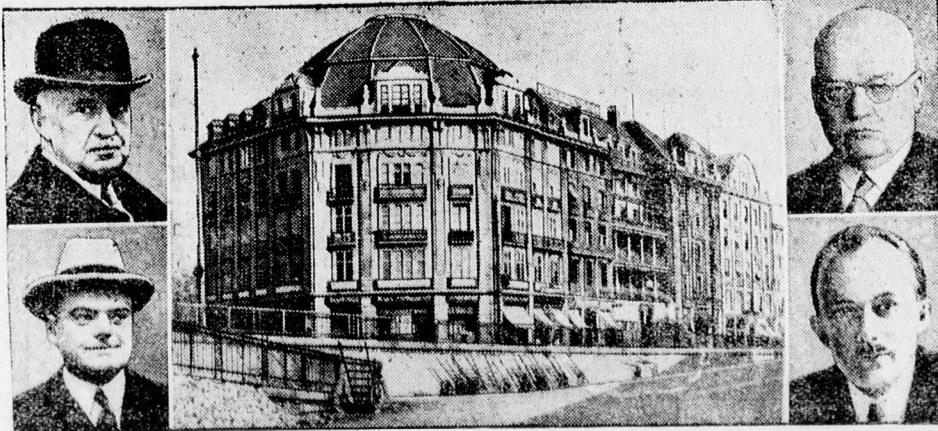
10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüt kivéve), módunkban van az UJSÁG kiadóbizottságával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház
Nemzeti Színház
Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két három nappal előbb velünk közölni.

Park Szálló Budapest,
szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával.
(Nincs kocsiköltsége)

A Savoy Hotel Bazelben, ahol a Nemzetközi Jótéteti Bank első ülését tartja. A balsarokban fenn Mac Garrah (Amerika), a bank elnöke, lenn Leon Fraser, a második amerikai képviselő; a jobbsarokban fenn dr. Luther, a Német Birodalmi Bank elnöke, a németek főképviseelője, lenn Pierre Quesnay (Franciaország), a bank igazgatója.

Ingyen
kapja
lapunkat
jövő hó elsejéig,
ha most előfizet.

Felejthetetlen művészi élmény volt Szigeti József csütörtök esti hangversenye

Két évvel ezelőtt volt utoljára Debrecenben Szigeti József és akkor — felejthetetlen este volt — Bach E-dúr szonátájának előadása koronázta meg gazdag műsorát. Mélyen elágazó, eltéphetetlen gyökerekkel él Szigeti József művészetében a Bach szelleme; ezt csütörtök esti hangversenyén is éreztük, amikor Bach A-moll szonátáját játszotta. Fugát felépíteni talán senki más nem tud olyan páratlanul nemes virtuozitással, mint Szigeti József az ő hegedűjén és ez a forma-művészi készség nem ügyes és üres kedvtelés, nem afféle hegedűs-passzió, hanem tisztá és sürített lényeg, a fuga: Bach szelleme, a maga kikristályosodott valóságában. Orgonán nem hallatszanék szebben az a Bach-szonáta, amit Szigeti József szóló-hegedűn játszik nekünk és ez nemcsak az ugynevezett *cantus-firmus* megrajzolásában, hanem éppen legszebben az *echo-játékban*, az imitációk és variációk felelő összevisszaságában, ebben a csodálatosan szabályos-bonyolult téma-exponálásban nyilvánul meg.

A csütörtök esti hangverseny legkiemelkedőbb élménye ezúttal mégsem Szigeti Bach-játéka, hanem az a grandiózus Brahms-szonáta volt (d-moll No. III.), amelyet a műsor második felében hallottunk. Csodálatos két ellentétes pólusa a muzsika világának: Bach és Brahms poézise és szinte megdöbbentő az a zsenialitás, amely képessé teszi Szigeti arra, hogy egyforma tökéletességgel szóljon hozzá nekünk mindkét zseni nyelvén. Bach a visszafojtott és temperált érzések áradatát egy hátronzogató hidegvérrel megépített formaművészet ornamenteibe lehelte. A lelkünkben élő *daj* Bach ezer szilánkra bontja, majd új életre kelti ezeket a szilánkokat; fel-darabolja, darabjait szerteszórja és csatlakoztatja bűvészzel rakja össze ismét. (Kontrapunktunk hívja a zenesztétika ezt a műveletet, hiszen minden csodának kell valami nevet adni és fugának azt a formát, amelyben ez a művelet végbemegy: milyen hideg, tudós szavak ezek és milyen forró, lélegzetelállító bravur a Szigeti József Bach-játéka!)

Brahms csupa szenvedély. Széles, nagy lélekzetű mondataiból minduntalan kitör a láva, a zabolálatlan érzések lávája és monumentális formáit ezek a kitörések érdesen szaggatottá teszik. Bach andante-mondata olyan, mint havasok tövében meghuzódó bájos tenger-öböl. A Brahms elérzékenyülése vadabb, érzékibb, fanyarabb szépségeket rejteget: olyan, mint a fjord, amelynek cikk-cakkját rőtarannyal vonja be az északi fény. — D-moll szonátájának második és harmadik tétele megrereditően szép.

Szigeti József műsora egy darab Nyugateurópát varázolt a debreceni koncertterembe. Műsorának előbb említett két fénypontján kívül Bartókot, Sztravinszkijt, Dvorakot játszott, egy Szymanovszky- és egy De Falla-féle apróságot és Tartini hatalmas G-dúr

szonátáját. Műsora méltó volt művésztéhez, amely ezen a ponton sem tűr megalkuvást, mert megveti az olcsó hatások könnyű diadalait. A közönség melegen ünnepelte egész este és lelkesen követte a ráadásokat, amelyekkel a művész nem is fukarkodott. A zongoránál Kósa György ült és ennek a körülménynek döntő fontossága volt különösen a Brahms-szonáta előadásában, ahol Kósa György páratlan ritmusérzéke és lendülete kongeniálisan alkalmazkodott Szigeti József hegedűjéhez. Méltán osztotta a kiváló pianista Szigetivel a közönség elismerésében. A Zenekedvelők Körét elismerés illeti, hogy hatodik bérleti hangversenyét, amely a szezon be- és zárja, ilyen magasrendű műveléssel tette felejthetelenné.

F. A.

15.000 főnyi tömeg jelent meg a cotesi tömegkatasztrófa áldozatainak temetésén

Bukarest, április 24. A cotesi templomégés áldozatainak temetésén 15.000 ember hullámozott a koporsók körül, amelyeket az áldozatok hozzátartozóinak sorfala közt vittek a közös sírba. A koporsókban levő áldozatok között kilencven gyermek elszenesedett hullája feküdt, a többi harminc felnőttek volt. A ceremóniák alatt érkezett a hír, hogy a tüzvész egyik sebesültje, Alexandru Dicu 14 éves fiú meghalt a pitesti kórházban.

A gyászmenetet a katonai zenekar hangjai nyitották meg. Közös sírba kerültek az áldozatok. Egy holttestet még ma sem tudtak agnoszkálni; csak annyit tudnak róla, hogy katona volt.

A koporsók elhelyezése másfél óráig tartott, aztán megkezdődött a hantolás. A parasztnép — ősi szokás szerint — csirkét, birkát engedett szabadjára a friss hantokra. — Ez a halottak lelki-üdvéért történik s az állatokat a szegényeknek szánják. A templomot, ahol a katasztrófa történt, újra felépítik, a tömegsír fölé a kormány emlékoszlopot állíttat.

Az ügyészség eljárást indított Mihail Mesteru cotesi vasuti raktárfőnök ellen. Dragomir csendőrmeister ugyanis azt jelentette, hogy amikor ő kiszaladt a vasuti pályaudvarra a tűz kitörésekor, hogy onnan tűzifecskendőt hozzon el, a raktárfőnök ezt nem engedte meg. Azal indokolta meg a visszautasítást, hogy a tűzifecskendőt csak vasuti tűznél szabad használatba venni.

A Debreceni Független Ujság riportfelvételei megrendelhető Liener fotostúdiójában Piac ucca 34. Hegedűs és Sándor ház.

Bányász István újabb képkiállítás a Nemzeti Képszalonban

Április 27-én a Nemzeti Képszalon külön helyiségében Bányász István, a neves erdélyi festőművész, akinek karácsonyi képkiállítása igen nagy sikert aratott, újabb képkiállítást rendez.

Bányász karácsonyi kiállításáról a sajtó a legnagyobb elragadtatással számolt be; kritikusi egyhanguan megállapították, hogy Bányász István a korrigálhatatlan pasztelkrétának oly hivatott mestere, mint kivüle az országban kevesen. Ugyanakkor a debreceni műértő közönség képei iránt oly nagy érdeklődést mutatott, amire Debrecenben évek óta nem volt példa. Karácsonykor kiállított képei tulnyomó részben elkelték, ami élenként dokumentálja azt, hogy Bányász képei valóban értékesek.

Ez a nagy siker indította arra, hogy ismét megrendeze karácsonyhoz hasonló képkiállítását, amelynek anyaga szintén tulnyomóan pasztelképekből áll. Az 50 kép egy része debreceni vonatkozású.

A kiállítás 27-én, vasárnap nyílik meg a Nemzeti Képszalonban, Piac ucca 44. sz. alatt. A képkiállítás elé annál nagyobb érdeklődéssel tekintenek, mert ez lesz Bányász Istvánnak utolsó debreceni képkiállítása, budapesti kollektív kiállítása előtt.

Gyászjelentéseket, köszönetnyilvánításokat gondos kivételben, olcsó árban készít a Hegedűs és Sándor rt. nyomdája, Piac ucca 49., II. udvar.

HIREK

A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG telefonszámjai:

- Kiadóhivatal 18
- Fiókkiadóhivatal és közlekedési hivatal 5-75
- Szerkesztőség nappal 10-20
- Szerkesztőség éjjel 18 és 812

Görbe tükör

— Maga lopta el az autómát?
— Na, kutassa csak ki bátran minden zsebet!

— Mit szól hozzá, a szomszéd hölgynek éppen olyan nyári kalapja van, mint nekem.

— Persze, anygalkám, te most akarsz egy újat magadnak?
— Természetes. Még mindig olcsóbban jössz ki, mintha elköltöznék ebből a házból.

— Papa! A misszionárius az égbe kerül?

— Hogyne.
— Hát a vad oroszlán?
— Az nem.
— Hát akkor mi történik, ha egy oroszlán megeszik egy misszionáriust?

Jean: Mama, vegyél nekem is egy olyan zebrát, amilyet az állatkertben láttam.

Mama: Azt nem lehet, fiacskám, egy ilyen állatnak az etetése rengeteg pénzbe kerül.

Jean: Dehogy is, mama! Semmibe se kerül. Még az állatkertben is ki van írva, hogy az állatok etetése tilos.

György-nap Debrecenben. Csütörtökön nagyon sok jókívánsággal keresték fel a debreceni Györgyöket. Így számosan üdvözölték dr. Magoss György ny. polgármester, felsőlázi tagot, akinél a városi tanács dr. Vásáry István polgármesterrel az élén testületileg tisztelgett.

Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc uccai templomban S'mini ujhöld hirdető szombatján: pénteken este hat óra harmincöt perckor. Szombaton reggel hét, délelőtt fél tizenegy, délután öt, szombat vége hét óra husz perckor. A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel negyed nyolc órakor. Hétkönapokon reggel félhét és este hét órakor. Az elnökség.

Borotvával felvágta az ereit egy ártándi földműves. Renke Lajos 50 éves ártándi földműves a lakásán észre kőszörtöt borotvájával balkarján felvágta az ereket és mire hozzátartozói észrevették, elvérzett. A gazdálkodó bámulatos hidegvérrel várta a halált, az ágya mellé tett edénybe csorgatva az ereiből patakzó vért. A nyomozás szerint a gazdálkodó tettének oka életuntagság; nagyon sajnálta feleségét, aki két évvel ezelőtt halt meg és panaszkodott is barátainak, hogy egyedül nem tud élni, nem tudja ellejeiteni a feleségét.

Eljegyzési, esküvői meghívókat izlésesen, olcsón készít a Hegedűs és Sándor rt. nyomdája, Piac ucca 49., II. udvar.

Kerékpáros baleset a Piac uccán. Csütörtökön délelőtt Antalfi József Sámson ut 6. szám alatti lakos kerékpáron haladt a Piac uccán. Utána egy autó ment, amely gyorsan előzni akart és a sárhányója felborította a kerékpárt. Antalfi József asztalosmester a vállán és lábán szenvedett sérüléseket és a gépe is eltört. A rendőrség megindította az eljárást az autó vezetője ellen.

A bősörményi úti és környéki olvasókör vasárnap délután 5 órakor a Bősörményi ut 81. szám alatt levő új helyiségében választmányi ülést tart.

Minden idősk legjobb lemeze, filmje, papírja az angol „Ilford”!

RADIO

PÉNTEK, április 25.

Budapest. 9.15: Gramofonhangverseny. Művészlemez, könnyű zenekari számok, tréfas felvételek, indulók.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Víz-állásjelentés magyarul és németül.

12: Déli harangzó az egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Hangverseny. Közreműködik Christján Nelli (ének) és Papp Miklós (zongora). Zongorán kísér Polgár Tibor.

12.25: Hírek.

12.35: A hangverseny folytatása.

1: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

2.30: Hírek, élelmiszerárak.

3: Piaci árak és árfolyamhírek.

4: Nagy Berta novellája: „Latinák ur találkozás a halhatatlansággal.” Felolvassa a szerző.

4.45: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.

5: Gróh Rezső dr. előadása: „Mit tanulhatunk meg az emberi test működéséből?”

5.30: Hangverseny. Közreműködik: báró Zech Aglaja (zongora) és Szánthó Jenő (hegedű). Zongorán kísér: Polgár Tibor.

6.35: Gyorsirás tanfolyam.

7.20: Halász Gyula előadása: „Helyes magyarság — magyar helyesírás.”

7.50: Űgőversenyeredmények.

8: Zongora—hegedű—gordonka trió. Előadják: Stefániai Imre, Waldbauer Imre, Kerpely Jenő.

9.15: Fráter Lóránd-est. Bevezetőt mond: Molnár Imre dr. Közreműködik: Székelyhidny Ferenc dr., a m. kir. Operaház művésze és Köszegi Teréz, a Városi Színház művésznője. Kísér: Horváth Gyula és cigányzenekara.

Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld.

Bécs. 12: Z. 3.30: G. 4.40: Hg. 5.10: Dalok. 8: Hg. Utána: Z.

Berlin. 4.20: Z. 6.20: Hg. 8: Hg. 9.30: Magyarország költségvetési gondjai. Felolvasás. Utána: Tz. Majd 12.30-ig: éjjeli hangverseny.

Hamburg. 4.15: Zenei kabaré. 5.50: Z. 8: Z. 10.10: Gramofonkabaré.

Kassa. 12.05: G. 5.10: Z. Utána: Prága. London. 4: Kz. 6.40: Z. 7.45: Kabaré. 9.40: Kz. 11: Tz.

Milánó. 7.15: Z. 8.30: Hg. 11.30: Kz. Prága. 11.15: G. 7.30: Z. 10.20: Z.

Róma. 5.30: Z. 9.02: Operett. Zágráb. 12.30: G. 5.50: Z.

A kocsigyártó (kerékgyártó) szakosztály e hó 26-án, szombaton este hat órakor az ipartestület helyiségében igen fontos ügyben ülést tart, amely ülésre a tagok teljes száma és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

Versenybírálat a derecskei iskola építési munkálataira. A kereskedelmi és iparkamara ezúton értesíti érdekeltjeit, hogy Derecskén, az önálló gazdasági népiskolánál építendő két tantermes iskolapület föld-, közműves- és elhelyező, valamint ács, asztalos és bádigos munkálatainak biztosítására nyilvános versenytárgyalást hirdetett meg a derecskei közönségi iskoláskör, a választmányi tagok részéről mindenféle állat felhajtható. Vasuti állomás Jászberény.

Magántisztviselők szokásos összejövetelüket szombaton, 26-án este pontosan fél 9 órai kezdettel tartják meg.

Hentesmesterek szakosztályának választmányja e hó 25-én, pénteken este félnyolc órai kezdettel az ipartestületben választmányi ülést tart. Tárgy: A magánosok husvágása tárgyában kiadott miniszteri rendelet elleni állásfoglalás; a kémények kitöltésére vonatkozó építési szabályrendelet ismertetése; a jegy ára. Tekintettel az ülésen tárgyalandó ügyek rendkívül fontos voltaira, a választmányi tagok feltétlen és pontos megjelenését ezúton kéri, az elnökség.

Ingyenes mézelővirág akció. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kúszászállási kísérleti gazdaságában létesített méhészeti osztálya mézelő növényanyag elszaporító telepén termelt Phacelia magból a kerületbeli méhészek számára ingyen ad ki 25-50 gramot, hogy ezen alföldi viszonyaink mellett kiválóan termő és virágzó, dunsan mézelő növényt megismertesse és elszaporítását lehetővé tegye. A Phacelia egész júniusig vehető s elvirágzás után lekasálva újabb kisarjadzik és másodsor is virágzik. A mézelési időtartam meghosszabbítás érdekében tavasszal két heti időközben tanácsos elvetni, így az egyik tábla elvirágzásakor a második, majd harmadik Phacelia tábla fog virágzni és kiváló méhlegelőt nyújtani. Az ingyenes Phaceliámagból részvenni kívánó méhészek forduljanak kérelmükkel a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara hivatalához Debrecen, Hunyadi ucca 5. szám.

1930 április 25.

I. Szerv...

II. A dz...

Pénztár...

Az ujdonság...

Debrece...

csibenek...

hangverse...

Elis...

zoruk „F...

szef ut 22...

palota.)

3 lá...

75 pengő...

tóriumába...

Kelle...

Varga fé...

Piac ucca...

A...

JJSÁG t...

ók a „F...

Am...

ághírű „...

yeit Del...

zerehet...

on 10-25...

SZ...

PENTE...

bérlét...

SZOMB...

selő-es...

VASÁR...

csun...

primá...

HÉTFŐ...

let.

KEDD...

let.

SZERD...

Zilahy...

letszü...

CSÜTÖ...

D) be...

PÉNTE...

bérlét...

SZOMB...

Mici.

Ma p...

esti (fá...

tot

című na...

szerepos...

fel a sz...

bérlők fi...

rep. mia...

ken lesz...

Szom...

keretbe...

széri o...

melyre...

ntalvány...

V...

Színre...

gyar zo...

operetti...

mely el...

nyi els...

Hétfő...

Vigszin...

zon ezi...

szencze...

T...

szerdán...

Mozgósínházak műsora:

APOLLÓ. Telefon: 7-62. Ma: fél 7 és 9 órakor: I. Szervusz Harold! slágerburleszk, Harold Lloyd-al. II. A dzsungel hőse, William E. Wing regénye 3 részben, 16 felv. A főszerepben: Elmo Lincoln.

URANIA. Telefon: 12-51. Ma fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor teljes hangos műsor I. A sivatag szélén (O' Neal énekes jelenete) 2. Arkon út, bokron út (3 felvonásos hangos burleszk. Főszereplői: Stan és Pan). 3. Add-mor és Evák (A Metro 10 felvonásos részben németül beszélő filmje. A főszerepekben: Joan Crawford és William Haines. Leadás a világhírű Gaumont hangos gépen.

VIGSZÍNHÁZ. Telefon: 14-71. Ma: 7 és 9 órakor: I. Zoro-Huru és a görlicék. Közkívánatra. II. A cimszerepben: Harry Liedtke A párisi dívatkirály (Pukkad a konkurencia). Korda Mária, Székely Ibolya és Verebes Ernő.

Pénztárnyitás mindkét mozgóban délelőtt tizenegy órakor, délután előadás előtt egy órával.

Az összes megjelenő szépirodalmi ujdonságok, tudományos és ifjúsági könyvek a megjelenés után azonnal kaphatók Debreceni Független Újság Kölcsonyvtárában. „Gambinus” étteremben Rác Jancsi zenekarából Rác Imre minden este hangversenyez. Elismert legizlésebb csokrok, korozoruk „Rózsá” virágcsarnok, Ferenc József ut 22-24. (Debreceni Első Takarékpala). 3 lámpás hálózati rádiókészülék már 75 pengőtől kapható Tasnádi rádiólaboratóriumában, Piac 21. Kellems meglepetésben van része, ha Varga fényképész új kirkatait megzemléli Piac ucca 7. A DEBRECENI FÜGGETLEN JJSÁG újabb riportfelvételei ismét láthatók a „Friczi” kalapszalonn kirkataiban. Amatőrök és szakfényképészek a világhírű „Ilford” londoni gyár készítményeit Debrecenben Liener fotolerekatában zerezhetik bel! Ferenc József ut 34. Telefon 10-29. Hegedűs és Sándor-ház.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

MŰSOR: PÉNTEK: A csunya lány. Operett. A) bérlet. SZOMBAT: Sisters. Operett. Tiszttviselő-est. VASÁRNAP délután fél 4 órakor: A csunya lány. Operett. Este: Cigányprimás. Operett. Bérletstűnet. HÉTFŐ: Takáts Alice. Színmű. A) bérlet. KEDD: Takáts Alice. Színmű. B) bérlet. SZERDA: Mesék az irógépről. Operett. Zilahy Irén vendégfelléptével. Bérletstűnet. CSÜTÖRTÖK: Takáts Alice. Színmű. D) bérlet. PÉNTEK: Takáts Alice. Színmű C) bérlet. SZOMBAT este 9 órakor: Osztrigás Mic. Bohózat. D) bérlet.

A SZÍNHÁZI IRODA HIRE

Ma pénteken este 8 órakor utóliára kerül esti előadásban színre a diadalmas sikert aratott A CSUNYA LÁNY című nagyszerű operett a premier ragyogó szereposztásában. Ezután is tisztelettel hívja fel a színház igazgatósága az igen tisztelt A) bérlet figyelmét arra, hogy a husvét hétfői ünnep miatt elmaradt A) bérlet este ma, pénteken lesz megtartva. Szombaton, április hó 26-án este 8 órakor üszttviselőest keretében kerül színre Lajthay-Békefiy népszerű operettje, a SISTERS melyre az 50 százalékos helyárkedvezményű utalványok a titkári irodában kaphatók. Vasárnap este nagy operettreprez! Színre kerül Kálmán Imre, a világhírű magyar zeneszerző egyik legnépszerűbb nagy operettje, a CIGÁNYPRIMÁS mely előadásban az operettegyüttes valamennyi elsőrendű tagja vesz részt. A jövő hét színházi eseményei! Hétfő, kedd, csütörtök, péntek a budapesti Vigszínház és egyúttal az egész budapesti szízon ezidél legnagyobb sikere, Szomorj Dezső szenzációs sikerű színműve TAKÁTS ALICE kerül színre, míg — szerdán, április hó 30-án ZILAHY IRÉN

a budapesti Városi Színház primadonnájának egyetlen fellépte, a Debrecenben is hallatlan népszerűt

MESÉK AZ IRÓGÉPRŐL operett Lehmann Vilma szerepében. Jegyek egy a Takáts Alice előadásaira, mint a szerdai vendég, Zilahy Irén fellépéseire a színházi jegypénztárnál előre válthatók.

MOZI METEOR MOZGÓVSZÍNHÁZ SZOMBATON: Monty Banks víjáték világattrakciója a CSEREASSZONY Bonyodalmas história 9 felvonásban. És a kísérő műsor. Előadások: 7 és 9 órakor.

SPORT

SZABÓ KÁLMÁN VEZETI A DTE-DKASE MÉRKŐZÉST Rendkívül érdeklődés nyilvánul meg a vasárnapi DTE-DKASE amatőr bajnoki mérkőzés iránt. A régi riválsók egymás ellen most különösen nagy ambícióval fognak küzdeni, mert míg az egyiknek a bajnokságról van szó, addig a másik, a DTE érthetően nagy dícsőségnek tartaná a bajnokjelölt legyőzését. A készülődések komolyságára jellemző, hogy mindkét csapat komplett összerállításban trenirozott szerdán, pedig ez mostanában a legritkábban szokott előfordulni. A mérkőzés a Diószegi úti pályán lesz, hol előzően a tartaléksapatok fognak küzdeni. Északi bírók kérétek a NyTVE-NyKISE mérkőzésre. A két nyiregyházi egyesület közös meggyezésével északi bíró kért vasárnapi mérkőzésük levezetésére. Az egyik határbíróul szintén meggyezés alapján Schön Miklóst kérték fel. Nagykállóban a DVSC-NSE mérkőzés bírja Szabó Zoltán lesz, míg Püspökkladnyban a P. MÁV-Székgyár mérkőzést Dittler András fogja vezetni.

Az élesapatok a seregcsapattal találkoznak a vasárnapi fordulón. Kéthetes pihenő után vasárnap újabb izgalmas fordulója lesz a profiliga bajnoki finisnek. Csúpn az Atilla-Boes-kay mérkőzés marad el, egyébként teljes lesz a forduló, amelyben a sorsolás szerénye az élesapatok, a kiesés ellen feldő szereplőket kapják ellenfeleül. Legizgalmasabbnak íré-kor k a Bástya-Ujpest meccs Szegeden, de elhalál harcot folytat majd a Somogy a Hungária, illetve a kiesés ellen Kaposváron. A Fereneváros a Nemzetivel kerül össze vasárnap. Nyugodtabb műlőben találkozik Kispes-ten a Kispes és a Budai H. de a negyedik helyet védő III. kerületnek már nehéz napja lesz Pécsen a Pécs-Baranya ellen. Részletes program a következő: I. liga. Nemzeti-Fereneváros, Milenáris 5. Kispes-Budai H. Sárkány u. 5. Bástya-Ujpest, Szeged 5. III. ker. FC-Pécs-Baranya, Pécs 5. Somogy-Hungária, Kaposvár 5. II. liga. Vac FC-Turul, Bihar ut 5. Vasas-Kossuth, Thököly ut 5. Sabaria-Bak TK. Szombathely, 5 óra. Megyer-Rákospalota, Szent László tér (UMTE-pályán), fél 5.

KÖZGAZDASÁG Csendes napja volt a gabonátözsdeknek. Készárnyzet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg 22.65-22.90, 78 kg 23.00-23.15, 79 kg 23.25-23.50, 80 kg 23.45-23.60, Itiszai

77 kg 21.10-21.50, 78 kg 21.45-21.65, 79 kg 21.60-22.00, 80 kg 21.85-22.10, fejm. 77 kg 20.55-20.70, 78 kg 20.80-20.95, 79 kg 21.00-21.15, 80 kg 21.25-21.30, dtuli 77 kg 20.45-20.70, 78 kg 20.70-20.95, 79 kg 20.95-21.75, 80 kg 21.05-21.30, pestm. 77 kg 20.60-20.75, 78 kg 20.80-20.95, 79 kg 21.00-21.20, 80 kg 21.15-21.35, bácskai 77 kg 20.70-20.85, 78 kg 20.90-21.05, 79 kg 21.10-21.30, 80 kg 21.25-21.45. Rozs: pestv. 10.70-10.90, egyéb rozs 10.70-10.90, tak. árpa I. 14.25-14.50, tak. árpa II. 13.25-13.75, felsóm. sörárpa 17.25-19.25, egyéb sörárpa 16.00-17.50, köles 9.50-11.00, tiszai tengeri 11.90-12.00, egyéb tengeri 12.00-12.20, zab I. 13.20-13.70, zab II. 12.65-13.10, korpa 8.20-8.30, lucernamag 120-140, lóheremag, arankás 80-90. Határidőzlet: Buza: Május 20.12, zárlat 20.02-20.03, jun. 20.75, zárlat 20.59-20.60, okt. 19.98, zárlat 19.92-19.93. Rozs: Máj. 10.42, zárlat 10.52-10.53, jun. 10.90-10.85, zárlat 10.94-10.96, okt. 12.60, zárlat 12.56-12.58. Tengeri: Máj. 11.82, zárlat 11.85-11.87, jul. 12.17, zárlat 12.18-12.20. Tranzit-tengeri: Máj. 11.00, zárlat 11.13-11.15.

Valutaárfolyamok. Pénznemek: Angol font 27.80-27.95, Belga frank 79.60-80, Cseh korona 16.87-16.97, Dán korona 152.80-153.40, Dinár 10.00-10.08, Dollár 569.80-571.80, Francia frank 22.30-22.60, Hollandi forint 229.70-230.70, Lengyel zloty 63.95-64.25, Lei 3.37-3.41, Leva 4.11-4.17, Lira 29.80-30.10, Német márka 136.20-136.80, Norvég korona 152.70-153.40, Osztrák schilling 80.35-80.75, Svájci frank 110.60-111.10, Svéd korona 153.40-154.

Vásárok jegyzéke. Ápril. 25-én: Komádi, Toppnár (sertésvásár nines), Állatvásár: Csongrád. Április 26-án: Apátfalva, Kirakodóvásár: Csongrád. Április 27-én: Nagykőrös. Április 28-án: Acsa, Ács, Arló, Balatonkiliti, Bácsalmás, Bonyhád, Büssü (sertésvásár nines), Dombárd, Dumapentele, Hatvan, Istvándi (sertésvásár nines), Kiskőrös, Komárom, Kölcse, Mátészalka, Mér, Mozsó (sertésvásár nines), Rákamaz, Sajtószentpéter, Sárosd, Selye, Szikszó, Szomajom (sertésvásár nines), Zala-Tizánána, Vámospérecs, Vép (sertésvásár

nyes), Zalaegerszeg (sertésvásár nines), Écs, Állatvásár: Balasagyarmat, Deveser (sertésvásár nines), Nagyvácsány, Szécsény (sertésvásár nines), Marha- és kirakodóvásár: Nagykopornok. Április 29-én: Jászszentandrás, Kerkaszentmiklós (sertésvásár nines), Kirakodóvásár: Balasagyarmat, Deveser, Hatvan, Nagyvácsány, Szécsény, Ló- és marha-vásár: Dicska.

Debreceni Helyi Vasút.

Table with 2 columns: Station name and departure time. Includes stations like Debrecen Bikaszállodától, Debrecen Máv. pályaudvartól, Mikespérsről, Sáránd pályaudvartól, Derecske pályaudvartól, Derecske községházától, Tépei uttól, Berettyóújfalu laktanyától, Berettyóújfalu községházától, Berettyóújfalu pályaudvartól, Berettyószentmártonból, Mezősasról, Körmözdpusztától, Körösszegapátiából, Körösszakálról, Magyarhomogról, Komádiba érkezik. Komádiból Debrecenbe a külön autóbusz a szükséghez képest fog visszaindulni. Debrecen, 1930 április hó 22.

Arverési hirdetmény

1930. évi április hó 28-án délelőtt egynegyed 11-kor Debrecenben Piac ucca 37. sz. alatt elárverezek 4500 pengőre becsült üzletberendezés, üzletárból álló ingóságot. Szilágyi Lajos bír. végrehajtó.

Hentesek, vendéglősök figyelmébe! SZEGEDI PAPRIKA-különlegességek. Állandóan nagy raktár. LINDENFELD, DÉGENFELD TÉR 7. SZ.

Molykár ellen téliruhák gondozását felelősség mellett vállalom. 20 pengőn feüül javításoknál gondozási díjat nem számlok. Adler Jenő szücsmester Batthyány ucca 2. szám.

Csillárt legolcsóbban most vehet Szerelések, csillárok átalakítása színezéssel. — Nikkelez, ezüstöz, minden színre galvanizál. — SZÉCHENYI UCCA 55. SZÁM.

Rózsakarók :: kuglibábuk :: kugligolyók legolcsóbban beszerezhetők Könyves Tóth Antal faesztergyólyos üzemében RÁKÓCZI UCCA 14. SZÁM ALATT

Miről is beszélnek a háziasszonyok? Hogy mily kellemes reájuk nézve a nemrég megnyitott „KRISTÁLY TAKARITÁSI VÁLLALAT”, amely nemcsak a lakások és irodahelyiségek takarítását végzi el kifogástalanul, de az elismert „PARASIN” féregirtó szerrel hatásosan és mindün feltűnés mellözésével irtja ki a kellemetlen férgeket. Nap u. 3. KRISTÁLY TAKARITÁSI VÁLLALAT Telefon 17-55

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGBETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMÚ TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT. PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT” FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL. —

Kiadólabák

Négy szobás
verandás kerti uri lakás június 1, esetleg május 1-től átadó. Szent Anna 64. 2405—a

Egy
udvarra nyíló szoba kiadó. Honvéd u. 42. szám. 319—a

Különbejáratu
tágas szoba május elsejére kiadó. Szent Anna 10. Perczel. 316—a

Kiadó
uccai szoba, konyha, speiz, mellékhelyiségek május elsejére. Reáliskola u. 6. 321b

Kiadó
a Ferenc József ut 4. sz. alatt egy modern 2 szobás udvari lakás, elfoglalható azonnal, ugyanott kiadó egy uccai üzlethelyiség. Értekezhetni Martinek Ferenc zárgondnoknál, a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 2409—b

Egy
szoba, konyha, speiz május 1-re kiadó. Ugyanott házmester felvétetik. Csokonai ucca 44. 2236—a

Kiadó
május 1-re 3 szobás udvari lakás, rendelkeznek, irodának is igen alkalmas. Arany János u. 14. 302—c

Villában
butorozott szoba esetleg konyhával vagy ellátással, vagy üresen kiadó. Huszár ucca 13. 2786—b

Kiadó
kettő szoba, előszobás modern lakás. Domokos Lajos u. 16. Vénkert. 2403—d

Csigekert
33. sz. 1 szoba, konyha kiadó. Értekezni Sarok u. 2. Ugyanott cink fürdőkád önmegintővel eladó. 2401—b

GYÖNYÖRŰ
világos 5 szobás II-ik és III-ik emeleti uccai lakások minden modern komforttal (központi fűtés, személyfelvonó, melegvíz stb.) kiadók a Piac uccán. A III emeleti azonnal, a II. emeleti május 1-ére. Értekezhetni Piac ucca 34. sz. alatt, könyvkereskedésben. 604—d

A főtéri
Svetits palotában 1 háromszobás, 1 garzon lakás, műhely, iroda és üzlethelyiség kiadó május 1-re. Értekezni lehet ott helyben, a Gazdasági Takarékpénztárnál. 2319—c

István ut 45.
két világos, egészséges két szoba, konyha virágos kerttel, jóvízű kuttal, villanyvilágítással május 1-re olcsón kiadó. Értekezés dr. Szabó Mihály, Hunyadi 23. 2285d

Nagyerdőn
butorozott szoba esetleg teljes ellátással kiadó. Értekezhetni Miklós u. 4., földszint jobbra. 224—d

5 szobás,
esetleg 3 szobás modern lakás fürdőszobával május 1-re kiadó Degenfeld-tér 10. szám alatt. — Értekezhetni ugyanott Króh Vilmosnál. 208—c

Egy
tisztességes férfit kvartélyra felveszek. Vendég ucca 42. 2394—a

Simonyi ut 9.
butorozott szoba állandó lakó részére azonnalra kiadó. 2400—c

Főúccán
4 szoba, hall, fürdőszoba, hozzávaló mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Cím: Piac u. 72. Érdeklődhetni a házfelügyelőnél. 596—d

Egy
különbejáratu butorozott uccai szoba egy vagy két személynek kiadó. Esetleg fürdőszoba- és zongorahasználat. Értekezni Hatvan u. 37. 296—c

Egy
emeleti szoba, irodának megfelelő, azonnalra kiadó. Széchenyi ucca 23. szám. 300—b

Magoss
György tér 28. alatt szoba, konyhás lakás május 1-re kiadó. Megtekinthető reggel 11-ig. 2375—b

Háromszobás
fürdőszobás napos udvari lakás kiadó. Rákóczi ucca 10. 2381—c

Kapualatti
bejárattal egy kétalakos uccai szoba egy ur részére május 1-re kiadó. Arany János ucca 8. 2-től 5-ig. 246—a

Kiadó
egy szoba konyhás tiszta új lakás. Homok u. 61. 2376—a

Szent Anna
29. alatt három, esetleg öt-szobás, fürdőszobás emeleti uccai lakás kiadó májustól. 2389—b

Különbejáratu
szépen butorozott szoba el-látással is kiadó. Sas u. 2. 306—b

Két
szoba, konyha keresztény családnak május 1-től kiadó. II. ajtó, Varga ucca 9. 2193—d

Háromszobás,
előszobás, fürdőszobás uccai lakás május 1-re kiadó. Burgundia u. 4. 283—d

Kerti lakás
három szoba, cselédszoba, konyha, fürdőszoba, a leg-szebb helyen, Széchenyi ut 7. szám alatt, ezerszáz négyszögletes parkkal, az utakon virágkosaras villanyoszlopokkal, kútívóvízű kuttal, viztoronnyal, négyezer literes víztartállyal, villamos szivattyúval, konyhakerttel, fenyőligetrel, közel száz gyümölcsfával bérbé kiadó. Értekezhetni a helyszínen. 1708

Három
szoba, előszobás uccai urilakás május elsejére kiadó. Rothermere u. 33. 28—d

Uccai
különbejáratu elegáns butorozott szoba kiadó. Simonffy u. 29. 279—b

Uri családnál,
központban, szép nagy déli fekvésű, kertre néző tiszta butorozott szoba egy vagy két személynek ellátással, vagy anélkül kiadó. Cím Városháza trafik, Ferenc József ut. 2274—d

Különbejáratu
elegáns butorozott szoba, előszoba, fürdőszoba május 1-re kiadó. Hatvan ucca 50. Fohn. 270—c

Miklós u. 4.
alatt földszint uccai szoba, előszobahasználattal butorozva irodának vagy orvosi rendelőnek májusra kiadó. 225—d

Egy
butorozott szoba 1—2 ur vagy nő részére kiadó. Baranyai u. 22. Dobozy temető. 2370—c

Egy
szép uccai szoba, konyha nyári konyhával, kemencével május 1-re kiadó. Korpónay ucca 5. 2261—d

Központban
kiadó egy vagy két ur részére szép világos kényelmes szoba fürdőszoba használat május 1-re. Cím a kiadóban. 1452—d

Kiadó
május 1-re egy szoba fürdőszobával, ugyanott eladó nagy kredenc, ebédlőasztal. Király u. 9. 2194—d

Kiadó
Thaly Kálmán ucca 4. sz., uccai pincelakás. 2130—d

Maróthy u. 7.
négy szoba, fürdőszobás családi sarokház bérbeadó. Értekezés Benkő főügyész-nél, vármegyeháza. 2164—c

Betöltendő állás

Kifutófiut,
15—16 éveset azonnali belépésre felveszek. Klór, Gázgyár ucca 4. 286—b

Ügyes
kabátvarró és tanulóanyagokat felveszek. Szabó Kata, Piac u. 63., I. em. 1464—d

Mindenes
jól főző jó bizonyítványokkal 2 tagu uri családhoz május 1-re kerestetik. Hunyadi ucca 24., földszint. Háztulajdonos. 2387—b

Ügyes
leány jó fizetéssel felvétetik. Ékszerüzlet, Mester ucca 12. 312—a

Tisztességes
mindenes leány azonnal felvétetik. Guttman italméret. Degenfeld-tér 3. 313—a

Ügyes kifutóleányt
felveszek. Paneth-bodega, Piac ucca 19. 318—a

Bejárónő
kerestetik Méliusz-tér 14. szám alatt, keresztépületben. 2392—a

Egy
házmesterné, ki takarítást is végez, fölvetetik. Szilágyinénál, Szepességi u. 3. 314—a

Házmester
azonnali belépésre felvétetik Böszörményi ut 49. 315—a

Szobalánynak
jobb nőt keres garzon ur. Klár, Karcag, postafiók 9. 2395—b

Mindenes
szakácsnőt, ki fejtés is vállal, május 1-re keresek. Jelentkezés Kossuth u. 69. 2408—d

Kifutó,
ügyes, megbízható felvétetik irodába. Cím a kiadóban. 322—a

Vétel

Megvételre
keresek nagyobb és kisebb mennyiségben buza-, köles-és repcealj keveréket. — Apaffy ucca 20. Ugyanott fajtalamok eladók. 2257—d

Fürdőszoba
felszerelést, cserépkályhát, üvegfalat keresünk megvételre. Piac 19. Ügyvédi iroda. 2406—a

Állás keresők.

Fizetés nélkül!
csupán ellátásért helyben vagy vidéken mindennemű munkát vállal Romániából most kiutasított, zseniális ismeretekkel bíró fáradhatatlan fiatal férfi munkaerő. — Mezőgazdaság, erdészet, faipar, faterkeztetés és az összes általános kereskedelmi ismeretek. Mindennemű adminisztrációs teendők, — könyvelés, számtartás, levelezés stb. Összes üzleti és magánügyek elintézése, valamint a háznál előforduló apróbb ipari munkák elvégzése. Kitiűnő referenciák. Szíves megkereséseket „Szerevény” jelíggel a kiadóba kérem. 284—d

CEMENTLAPOK,
betoncsövek, — kutgyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárnyarában, Debrecen, Hatvan ucca 15. 270—d

CHAMOTTE TEGLA
és habarcs kapható: Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan u. 15. 270—d

Pászka
és pászkaliszt mérsékelt árral kapható az orth. hitközségi irodában, Reáliskola ucca. 284—d

Kifogástalan
jó állapotban levő bőr fedettségű hirtő eladó. Jó hangú Neuberger rövid zongora eladó, vagy bérbeadó. Péterfia 19. 2325—b

Eladó
1 üveges és 1 nyitott veranda. Jókai 6. 2284—c

Motorkerékpár,
kéthengeres, A. J. S. gyártmányú, sürgősen eladó olcsón, teljes felszereléssel. Cím a kiadóban. 1247—d

Olcsón
férfi szöveteket csakis Domán posztüzetében vásárolhat. Maradékok félárban. Csapó 4. 39—d

Kereskedelműt végzetek!
Gyorsíró tanári vizsgára eredeti Radnay-jegyzet és szükséges könyv eladó. Cím a kiadóban. 2263—d

Üzletberendezés
eladó, bármily célra megfelelő. Cím a kiadóban. 323—a

Tizedes mérleg
750 kilós, alig használt, kifogástalan állapotban eladó. Ecetgyár, Degenfeld-tér 11. 310—b

Magas támláju
piüss ebédlődivány és különböző háztartási cikkek eladók. Értekezni Piac ucca 16., II. emelet, 4. ajtó. 325c

Férfi ruhák,
nőruhák, tükrök, szekrény, kertipad, antik comód, képek, könyvek, jégsekrety, virágtövek eladók. Vizsgákra tanulók előkészítését vállalom. Szent Anna 34. 2402c

Butorok,
keményfa és festett, konyha-berendezés szabadvézi, olcsón kapható. Miklós u. 18. Bodnár. 324—b

Üzlethelyiség
Deák Ferenc uccán kiadó. Értekezhetni: Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete, Hunyadi ucca 2. szám. 644d

Fodrászüzlet
forgalmas helyen elköltözés miatt azonnal eladó. Cím a kiadóban. 326—a

Eladó
pékség, új ház, jó meneteli. Kohn Ferenc, Hajduhadház. 320—a

Üzlet
forgalmas helyen azonnal kiadó. Sas u. 4. 2383—d

Eladás

Piros
és fekete értékes ebédők, háló üvegfal, facsillár, szalagarnitúra, varrógép olcsón eladó. Széchenyi u. 6., Kleinnál. 294—b

Meglepően
olcsón vásárolhat mindenféle férfi, női, ruha anyagot, maradékokat Batthyány 13., udvarban. 273—b

Mág-autó
és egy 12 voltos dinamó jutányos áron eladó. Vigkedvű Mihály u. 10. 2277—d

CEMENTLAPOK,
betoncsövek, — kutgyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárnyarában, Debrecen, Hatvan ucca 15. 270—d

CHAMOTTE TEGLA
és habarcs kapható: Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan u. 15. 270—d

Pászka
és pászkaliszt mérsékelt árral kapható az orth. hitközségi irodában, Reáliskola ucca. 284—d

Kifogástalan
jó állapotban levő bőr fedettségű hirtő eladó. Jó hangú Neuberger rövid zongora eladó, vagy bérbeadó. Péterfia 19. 2325—b

Eladó
1 üveges és 1 nyitott veranda. Jókai 6. 2284—c

Motorkerékpár,
kéthengeres, A. J. S. gyártmányú, sürgősen eladó olcsón, teljes felszereléssel. Cím a kiadóban. 1247—d

Olcsón
férfi szöveteket csakis Domán posztüzetében vásárolhat. Maradékok félárban. Csapó 4. 39—d

Kereskedelműt végzetek!
Gyorsíró tanári vizsgára eredeti Radnay-jegyzet és szükséges könyv eladó. Cím a kiadóban. 2263—d

Üzletberendezés
eladó, bármily célra megfelelő. Cím a kiadóban. 323—a

Tizedes mérleg
750 kilós, alig használt, kifogástalan állapotban eladó. Ecetgyár, Degenfeld-tér 11. 310—b

Magas támláju
piüss ebédlődivány és különböző háztartási cikkek eladók. Értekezni Piac ucca 16., II. emelet, 4. ajtó. 325c

Férfi ruhák,
nőruhák, tükrök, szekrény, kertipad, antik comód, képek, könyvek, jégsekrety, virágtövek eladók. Vizsgákra tanulók előkészítését vállalom. Szent Anna 34. 2402c

Butorok,
keményfa és festett, konyha-berendezés szabadvézi, olcsón kapható. Miklós u. 18. Bodnár. 324—b

Üzlethelyiség
Deák Ferenc uccán kiadó. Értekezhetni: Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete, Hunyadi ucca 2. szám. 644d

Fodrászüzlet
forgalmas helyen elköltözés miatt azonnal eladó. Cím a kiadóban. 326—a

Ingatlan

Házhelyek
a vágóhid közelében, Galamb u. 6. sz. 209—342 négyszögletes parcellákban, 10 éves lefizetésre is kaphatók. Értekezni megbízásból Kölcsonös Segélyező Egyletnél, Kossuth u. 8. 2384—c

Eladó
halápi állomásonál 13 hold szántó. Értekezhetni: Simonffy ucca negyvenkettő. 146—d

Eladó
Csillag u. 77. számú beköltözhető 4 szobás családi ház. 198—c

Eladó
Csillag u. 77. számú beköltözhető 4 szobás családi ház. 198—c

Ellátást keresők.

Két
egyetemi hallgató keres kóser kosztot. Cimeket kérjük „Elsőjére” jelíggel kiadóba leadni. 298—b

Költözők,
rádiósok figyelmébe!

Május elseji költözködések-nél csillárok le- és felszerelését, valamint antenna le- és felszerelését a leggyorsabban és a legolcsóbban végzem. Grosz, Miklós u. 17. 311—d

Elveszett
egy nyest boa. A megtaláló illő jutalomban részesül. — Paneth-bodegában, Piac u. 19. 317—a

Költöztetéseket
legjutányosabban eszközöl: Friedmann Zsigmond fuvarozási vállalat. József kir. herceg u. 60. Telefon: 902. 299—c

Hölgyeim!
Alakítás 2 pengőtől, új kálap 4 pengőtől. Tanulókat fizetéssel felvesz Buby, Csapó u. 76. 2225—b

Varrodákat
Sas ucca 2. szám alól áthelyeztem Miklós ucca 17. szám alá, ahol jutányosan vállalom angol és francia munkát. G. Wiener Sári. 2165—d

Német anyanyelvű
egyetemi hallgató jól bevált módszerrel német órák adását vállalja, magyar, latin, németből érettségire előkészít, korrepetál. Egészen jutányos árak. Cím a kiadóban. 1203—d

Gyors-
és gépirás tanulás rövid idő alatt olcsó díjért eredménynyel. Cím a kiadóhivatalban. 2318—d

Poloskairást
ciángázzal vagy szabaddalmazott folyadékzserrel felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányirtószert kapható. — Nánássy, Kossuth ucca 47. Telefonhívó 845. 197—c

Cserépkályhák
nagy választékban raktáron. Cserépkályhák átrakását, — tisztítását vállalom a mai nehézségi viszonyoknak megfelelő áron. Krisch Károly kályhámester, Debrecen, Piac u. 89. Telefon: 12-18. 651—d